

309376 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } టెన్ పట్టణము 1918 నా జూన్ నెల 21 వ తేది శుక్ర వారము } 69
 నంపుటము. ౫ } కాళియ క్తి నా మ సెం వ త్తి ర శ్చేష్ట మా స శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౬౯

అమృతాంజనము

అన్ని శోషలకు పరమామృతము.
 చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పల మాన్పును.
 పార్శ్వపు నొప్పల తార
 జోలును. వాయువు
 పోట్ల పోగొట్టును.
 నువాసనగలిగి యుండును.
 ప్రతియింట నుండదగినది.

వసమూలికలచే హిందూ దేశ మంత

తయారచేయబడు మంచిమందు.

విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నార

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మదరాసు

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(పద్య కావ్యము.)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదనెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? తలభేదము లేక కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లెట్లుమా తెలి? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు సుప్రస్థముగ వివరింపబడియున్నవి గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు శ్రీమిగుల గులభము. 900 పుటలు ఆత్మ్యత్వము ప్రతిమాత్రమున్నవి. వెల 5-0-0. కర్పూలు వేరే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

శ్రీలి:— గులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము 2000 పద్యములకులపు. మంచికాగితములనై అచ్చు. కాలికో టెండు ధర రు 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

తెలుగు పండితుడు, మున్సిసిపల్ డ్రామాటా. కలప

1 ఆంధ్ర సంగ్రహిణి:— ఒకసంచిక (అనేకనూత్న విషయములుగల తెనుగుగ్రంథముచక్కనివ్యాసములు.) 0-1-0

2 వర్ణావళ్యకళ:— (వర్ణావళ్యకళ తత్వమును గరతలా మలకముగా బోధించును. జాతివ్యవస్థలకు మందు. మతాభి మానులకు విందు.) (1218) 0-8-0

3 జన్మాంతరము:— (పూర్వోత్తరజన్మలను సాధించును. మరణభీతిని వాధించును.) 0-8-0

పోస్టువ్యయము వేలు:— ఇట్లు వ్రాయఁడు:—
 కాకినాడ } గోవిందరాజు హరిశ్చంద్రరావు.
 గోదావరి జిల్లా.

Wanted for the Edward HighSchool, Ponur a science L. T., on Rs. 80—5—100 (annual,) Applications should reach the President with particulars before 30th June.

Tumu Narasimha Rao Pantulu,
 PRESIDENT

అమృతము సకు.

4 మోటారు బస్సులు 4 సిలిండర్లు (1, 1½ టన్నుల సిగ్నలవి) విరిచిటా నమోవాది 1, 1½ టన్నుల కార్లు రెండు కలకు ఇవిగాక ఒకమోటారు ట్రైకిలు, ప్రక్కబండితో (రో వరు మెషీను) తదితరముగు బండి సామానము అమృతమునకు జాపబడును. (1210)

బండ్లన్నియు చక్కగ కట్టబడినవి. ఇంజనులు మంచి స్పీడిలో నడువి. తగుధరలకు టెండర్లను 22 వ తేదీలోపుగ స్వీకృతములలో పంపవలయును. వలయువా రీ విలాసమునకు తమ టెండర్లను సీలుచేసి పంపుకొనవలయును.

ఎం. చెంగయ్య పంతులుగారు.

చైర్మన్, నెల్లూరు మోటారు సర్వీసు కంపెనీ లిమిటెడ్, నెల్లూరు.

చంద్రశేఖర క్యాండిల్ కంపెనీ, నెల్లూరు. (1096)

1917-18 సంవత్సరమున మదరాసులో జరిగిన వస్తు ప్రదర్శనమునందును, సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, సి.వి.ఇ. గారివలనను యోగ్యతా పత్రంబులఁ బొందియున్న ఈ కంపెనీ వారిచే "స్వంత్ర స్టీల్ లైట్" లో తయారు చేయబడిన క్రొవ్వ వత్తులు మిక్కిలి శ్రేష్టతమములై ప్రఖ్యాతిఁ గాంచియున్నవి. ఒక్కటొక్కటి 7 ఫుంటులకు తక్కువ లేక వెలుగును.

200 వత్తుల వెల్లె 1-కి రు 18-0-0

200 బండివత్తుల వెల్లె 1-కి రు 18-0-0

మాదిరివత్తులు కొరవారు (రు 1-4-0) ఒకరూపాయ నాలుగణాలు ముందుగా మణియార్పరు ద్వారా పంపవలెను.

విజ్ఞాపన వలయువారు కంపెనీకి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. 489

రాత్రులు కన్నించు చేతి గడియారములు.
 ఎంత యధరాత్రియందైనను కాలము చక్కగా తెల్పు గడియారములు వెల 15 రూపాయలు మొదలు 50 రూపాయలవఱకు యున్నది.
 జీవీవా చేతిగడియారము పెండితో చేయబడినది.
 7-8-0
 డిటో నిక్కర్ పెండిది 6-0-0
 "సాదే" పాంటెను వేనా 14 వన్నె బంగారు సాగితో 8-8-0
 యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్ను, 1150
 కాకినాడ (గోదావరి జిల్లా)

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
 దయ్యముల సజ్జానమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్ననైజా చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-8-0
 మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

కారణంబు:— ఇది శ్రీభర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘమరాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జాపబడినది. అందరు జనివీరిరవలయును వెల 0-4-0 పోస్టేజి వేరు. ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, 7 కంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు

సర్వవృత్తిక విషనంబీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 888
 పో.ఖముగో వచ్చువారు గంతోమముగో పోవుదురు.
 గుణములేవని రుజువుచేయువారిలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి కటుంబమునం దుండవలసిన ముఖ్యమధము. ఆంక్ష, మూసాని, దేయశైత్యులచే పొగ ద్రాగించబడియున్నది. ఎప్పిదినము లుంచినను మందు గుణముమాటులేలంకను మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నువ్వయోగించును. వెలపాకెట్ 1-8 0-8-0 పోస్టేజి 0-8-0. 1 డబ్బా పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి వేరు.

జి.కె.నాథుని వ్యాకర్ణులై తిప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇవాల. పత్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కలిపి నియ్యబడును.

విరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, ౬౯ కంకటేశ్వరమ్మ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రికృత నవలలు. శృణానవాటిక.

కాలికో 1-0-0, కావడ 0-14-0

విధునానురాగము.

వెల 0-12-0.

889 మా నేజరు కలాభివర్ధని. రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

తామర తైలము.

డబ్బి 1-8 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రాజారాజి గుర్తగల తామరతైలము తూతిసాగో

మలగు చాల
 మంచి మందు
 లతో తయారు
 చేయబడి ప్ర
 ఖ్యాతి గాంచి
 నది. అనేక
 యేండ్లనుండి

యున్న తామర నాలుగైదుసాయలు రాచిన తోడనే పోయిన దని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట ఏనుగు గజ మొదలగునవి గలవారందరూ ఈ తైలమును ఒక సారి వాడి చూడ గోరెదము. వీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలువెక్కుడు, పుండు పడదు.

మోహినీ తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
 అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, మద్రాసు

గన్నవరం తాలూకా వార్తలు.

(ఒక విశేషమునుబట్టి)
రైతుల సంఘము.

మహాబాబా, జూలై 18:—రైతుల స్థితి నానాటిక కంటే మున్నగునగుచున్నది. దెబ్బ గ్రామాదులలో ఆరువేళ్ళకు సకా అయితే సరిగా నీళ్లు ఇచ్చుటకు దెబ్బయ్యిందో యిట్లు రైతులకు ఇబ్బంది పెట్టుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్టి యిబ్బంది యిట్లుండే జేయుదురని యధికారులను కోరుచున్నాము. రైతులలో 100-కి 90 వరకు కూడికే బహు ఇబ్బంది పడుచుండిరి. మిగిలిన ధనాధికులకు రైతులు వీధిరైతులను పోషించుటయందు, యధ్యక్షులను మోదలుగాగల సకలకష్టముల ననుభవించుచుండిరి. రైతుల పంటలనుకొని తోడు ఆహార వసతులు, వస్త్రములు, కప్పునాయిలు, వ్యవసాయపు పనిముట్లు మోదలుగాగల కష్టపులకు లబ్ధిమితంగా పెరుగుట, తిరిగి రైతులు లంచములు పోయవలసి వచ్చుచుండుటయు మొదలగు విషయములకు లోనగుచుండిరి. అట్టి రైతులను, మరి నానావిధములగు దుష్టికులను తావుతావు కొండల ప్రమాణములకు నాజీవముతాలూకా రైతుల సంఘమును స్థాపించగలిగిరి. ఆ సంఘ సభ 30-వ తేదీ ఆదివారము రైతులకు గన్నవరంలో సమావేశ మగుననియు జిల్లా కలెక్టరు మోదలుగాగల యధికారులను, జమీందార్లను తావోనించుచున్నట్లును, పలు గ్రామాదులనుండి రైతు లెక్కువగా వచ్చెద రనియు సంఘ కార్యదర్శివారు రైతుల శ్రేయోభివృద్ధికిరనులగు పలు శిర్యానములు పెట్టుచున్నట్లును తెలియుచున్నది.

తాలూకా యధ్యక్షులు.

తాలూకా యధ్యక్షులుగల గన్నవరములో జరిగినది. అంతు గ్రామసంఘములు స్థాపించిరి. తాలూకా సంఘమే యవసరము లేదనిరి. మొత్తముమీద యధ్యక్షులుగల కమిటీ ఏర్పాటుగా జరుచున్నట్లు లేదు. దీనికి కారణము 1. జమీందార్లు యెక్కువగా లోబడబడుట 2. రైతులందు పంటలకు అవసర పదార్థముల ధర లబ్ధిమితంగా పెరుగుట, 3. నిర్బంధవిధానము నుపయోగించుట.

వ్యాపారములు.

మా గన్నవరం డి. ముకేశ్ కోల్డ్ స్టోర్స్ పాకర్లముల నిజమే తెలుపబడియున్నది. ఇందుచే కమిటీ వార్తలకు లాభకారిగా లేదు. ఈ కారణముచే కేసులు చాలా తగ్గినవి. కమిటీవారు బహు యిరుములు పడుచుండిరి. అట్టి కోర్టును గన్నవరంలో పెట్టుటకు లాభకారిగా నుండునగాన ప్రభుత్వమువారు కోర్టుతో యొచించెద రని కోరుతున్నాము.

విద్యభివృద్ధి

మా తాలూకాలో ఒక లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలయొక్కను తేకపోవుట బహు సంతోషకరము. తాలూకాయందు వివిధగా ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు స్థాపించినవి విద్యావ్యాప్తక మెక్కువగుట లేదు. రైతులందు విద్యావ్యాప్తకము కావలెన్న నిర్బంధ విధాన ముందు టవసరము గాన ప్రభుత్వమునా రట్టివిధానము నమలులో పెట్టుచున్నదియు గన్నవరంలోను వుయ్యూరులోను లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నదియు కోరుతున్నాము.

విద్యభివృద్ధి

మా తాలూకాలో ఒక లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలయొక్కను తేకపోవుట బహు సంతోషకరము. తాలూకాయందు వివిధగా ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు స్థాపించినవి విద్యావ్యాప్తక మెక్కువగుట లేదు. రైతులందు విద్యావ్యాప్తకము కావలెన్న నిర్బంధ విధాన ముందు టవసరము గాన ప్రభుత్వమునా రట్టివిధానము నమలులో పెట్టుచున్నదియు గన్నవరంలోను వుయ్యూరులోను లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నదియు కోరుతున్నాము.

విద్యభివృద్ధి

మా తాలూకాలో ఒక లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలయొక్కను తేకపోవుట బహు సంతోషకరము. తాలూకాయందు వివిధగా ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు స్థాపించినవి విద్యావ్యాప్తక మెక్కువగుట లేదు. రైతులందు విద్యావ్యాప్తకము కావలెన్న నిర్బంధ విధాన ముందు టవసరము గాన ప్రభుత్వమునా రట్టివిధానము నమలులో పెట్టుచున్నదియు గన్నవరంలోను వుయ్యూరులోను లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నదియు కోరుతున్నాము.

విద్యభివృద్ధి

మా తాలూకాలో ఒక లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలయొక్కను తేకపోవుట బహు సంతోషకరము. తాలూకాయందు వివిధగా ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు స్థాపించినవి విద్యావ్యాప్తక మెక్కువగుట లేదు. రైతులందు విద్యావ్యాప్తకము కావలెన్న నిర్బంధ విధాన ముందు టవసరము గాన ప్రభుత్వమునా రట్టివిధానము నమలులో పెట్టుచున్నదియు గన్నవరంలోను వుయ్యూరులోను లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నదియు కోరుతున్నాము.

విద్యభివృద్ధి

మా తాలూకాలో ఒక లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలయొక్కను తేకపోవుట బహు సంతోషకరము. తాలూకాయందు వివిధగా ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు స్థాపించినవి విద్యావ్యాప్తక మెక్కువగుట లేదు. రైతులందు విద్యావ్యాప్తకము కావలెన్న నిర్బంధ విధాన ముందు టవసరము గాన ప్రభుత్వమునా రట్టివిధానము నమలులో పెట్టుచున్నదియు గన్నవరంలోను వుయ్యూరులోను లోకల్ కళ్యాణ పాఠశాలలను స్థాపించుచున్నదియు కోరుతున్నాము.

హిందూదేశ రాజకీయ సంస్కరణములు.

రెవెన్యూ వారు జరపరావుగారి విజ్ఞప్తి.

హిందూదేశ మహారాజాగారి సైన్యమున రెవెన్యూ వారు, కార్వర్లు మాన్యుగను పనిచేసియుండిన రెవెన్యూ వారు జరపరావు చంద్రావరగారు మాంటేగుగారి యాగమన సమయమున ముఖ్యముగా మాంటేగుగారికిని బ్రిటిషు ప్రజల అంత రాత్మకునని యొక విజ్ఞప్తి నంపిరి. బ్రిటిషువారి వ్యాయస్యా లెంట్రి మాన్యుగమోస్తానామున మాంటేగుగారి కేజము నకు స్వయముగవచ్చిస్థితిగతుల వరకుగూడ తెలియ నున యద్వైతము వారు పట్టుచున్నారు. హిందూదేశపు రాజధక్తి నగడించుచునది బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున కెన్నడును కృతఘ్నురాలు కాకాలదనియు అట్టివర్గ దాని నైజమునకు విరుద్ధమనియు తెలిపిరి. హిందూదేశపు రాజకీయ ప్రవలనమును నూచించుచు నుపావృద్ధియులు జేయసలబట చాల తక్కువగా పోవుచున్నను నుపావృద్ధియుల వాణికిపి తామే దాని పూర్ణముగ స్వీకరింపవలయునని హిందూదేశ కెన్నడును లింపలేదని వ్యక్తపరచిరి. అయినను వీరు పెక్కువోట్లను నుపావృద్ధియ పోదయు. మత సంబంధమున అట్టి తురమ్మ పాఠశాలి జేకములలో గలవి పోయి నమయము వచ్చినపుడు హిందూవుల నెదరాదు రను అనుమానమును నూచించుచున్నారు. అన్నా ప్రభువులగు నుపావృద్ధియు నాయకులు భారత నాయకులలో ప్రథమపంక్తి నలంకరించు ఈ దినములలో నిట్టి యనుమానములకు తావుండకాలదు. ఇంకను మనరాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి క్లిష్టించుచు సామ్రాజ్య అధికారసభ్యుల విజ్ఞప్తి గాని, కాంగ్రెసు లీగు ప్రచారక గాని దేశమున కత్యవసరములగు సంస్కరణముల గీరలేదనియు, ఆ సంస్కరణములు చాల స్వల్పముగ నున్నవనియు, ఎట్టిసంస్కరణముల సెనగవలసియున్నదియు మాంటేగుగారి యెఱుగుదలనియు నత డుద్దేశించుచున్నాడు. మరియు నితరులమున భారతీయుల కీయ నుద్దేశంబున సంస్కరణములను బ్రిటిషువారితమునా రిదివరకే నిర్వయించుకొని వైకి తెలుప ప్రజలముఖప్రాయము నెట్టి చేసినట్లు నటించి ప్రజల కింతుకసంతోషము గలిగించుట కిట్లు విచ్చేసి యుండవచ్చునని యతడు సం దేహించుచున్నాడు. మరియు 19 గురు సభ్యుల సంస్కరణములుగాని కాంగ్రెసులీగుల సంస్కరణములుగాని ప్రజావాంఛితముల కేమాత్రమును జాలవని తాగుగ స్పష్టపరచుచు నాయకుల మనుకొనువారు నిజమైన నాయకులేనా? అట్లయిన నిట్లు తక్కువగా కోరెదరాదున సం కయించుచున్నాడు. ఇంక నతిని ప్రకారము ప్రజా సామాన్యము కోరునది అన్వేరియా కనడాదేశముల వంటి స్వ పరిపాలనము. అట్టిపాలనమువలన హిందూదేశమున కెంతయు లాభముగలిగి తన్మూలమున సామ్రాజ్యమున కమిత సహాయము గలుగుననియు, హిందూదేశ మను వ్యవలమును నెం పొందించిన యెడల హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునకు టడిభుజవయి యెట్టి యిక్కిట్లును రాకుండ కాపాడుననియు ఇందు బ్రిటిషువారావంతి సందియ మందగూడదనియు నతడు స్పష్టముగ విశేషింపించుచున్నాడు. మాంటేగుగారు రాక పూర్వమే అనగా నుమాను సంవత్సరము క్రిందటనే హిందూదేశములో ననేకులు స్వపరిపాలన మీయబడునని తలంచుచుండి రనట వాస్తవమని ప్రభుత్వమునా కి శేఖములమున భాగుగ కలసికొనగలరు. అట్టి సమయమున కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణముల నైన ప్రసాదించనివో ప్రజలలో చాల అసంతృప్తి సంభవించక తప్పదు. కావున దొరతమునా రామాత్రపు సంస్కరణములనైన సెనగి ప్రజల కాకాభంగము గలిగింపకుండు టుచితము.

ఇకనొక పరితనాయకుడు.

భారతదేశమున స్వపరిపాల నోద్యమమును జోధించిన వంగీయులలో ప్రథము లేవ రమచంద్రయమై రెండు ఇండియను పత్రికలకు వాగ్యారము జరుగుచున్నది. నేనే ప్రథముడనని నురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు నుడువుచున్నారు. శిశిర కుమార ఘోస యానేరథుడని “అమృత బహు పత్రిక” వాగొనచున్నది. కలకత్తామునిసిపాలిటీలో యెన్నికవిధానమే యాస్థితిగతులకు మూలము. ఇంతవరకు బాగుగనే యున్నది. అంతటితో యీ వ్యవహారము అంతము నెంచిన తాగుండును. హోమురాలు ఉద్యమమును యెవరు ప్రథమమున ప్రారంభించినను విషయమై చర్చించుటన వసరము. అప్పటి పరిస్థితులతో నసంతృప్తి జెంది వారిలో ప్రథముడు గాకపోయినను, అట్టి అసంతృప్తి పై వెల్లడించినవారిలో మొదటివాడనుచేరు నురేంద్రనాథునకు జెందవలయునని యెల్లరంగీకరించిన విషయమే. కాని అది అంతయు ప్రాసీన చరిత్రము. సంగ్రామమునకు పూర్వపు విషయములే నేటికి ప్రాచీనము లగుచున్నవి. ఈవిషయమున ప్రధానాంశమేమన: అమృత బహు పత్రికకును, తత్పత్రికకు రాజకీయ గురునగు బీసెంటుగారికిని అప్రిప్రాయ భేదము ప్రారంభించినట్లు తోచుచున్నది. ఆమె స్వస్థవిషయవిజ్ఞానమును యీ పత్రిక సంకయించుటకదియే ప్రథమము. నలువది సంవత్సరము నుండియు నురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు స్వపరిపాలనావిధానమునగూర్చి కృషిసలపుచున్నాడని బీసెంటుగారు వీరికి యోగ్యతా పత్రికమున నొసంగుట పాపకారణమైనది. “అని బీసెంటుయెవరు?” అని కోపపూర్వమై అమృత బహుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. “ఈతని కి యోగ్యతాపత్రిక నామెయెవ్వ డెచ్చట నెసంగినది? వీనినియ్యట కామెకట్టి అధికారముగలదు? 1876 వత్సరమునగాని, అటుపిమ్మట ఇరుకది సంవత్సరముల తావున గాని ఆమె హిందూదేశమున లేనే లేదు.” ఇట్టి కారణములచే బీసెంటుగారికి తగిన వారిత్రాత్మికాధారము లున్న దక్క నీ నురేంద్ర నాథునకు యోగ్యతాపత్రికము వారంగుట కధికారములేదట! ఈ విధముగ తన ప్రాతగురువు యొక్క వేదవాక్యమును మోతీలాలు ఘోషగారు ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఇందు మూలమున నెట్టి యుపద్రములను జరుగకుండుగాక యని విశ్వసించుచున్నాము. “ఇండియను డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక”.

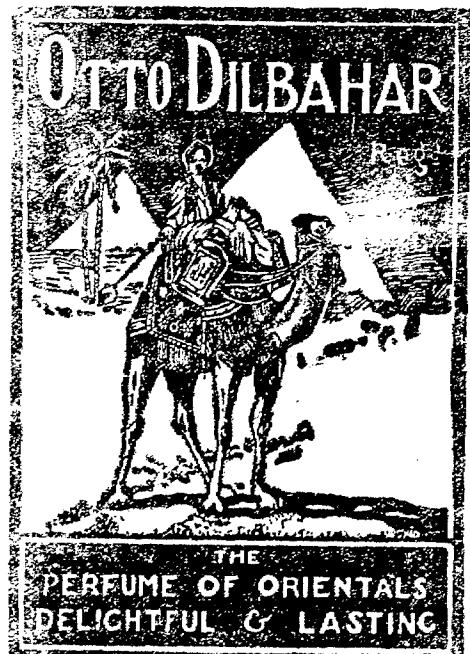
మదరాసు అందు సదరకామరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాల్పాకేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1222)

సాతించియక రైల్వే నిబంధనలం జేసి సాతించియక రైల్వేమీదుగ పోవలసిన సరకులను మదరాసు అందు సదరకా మరాటా రైల్వేకంపెనీ వారు జోలారుపేటగుండా వంపుటకు అంగీకరించెదరు. దిగవుత్తరువు వరకు ముందుగ అంగీకారమును బడసిన సర్టిఫికేటుల ప్రకారము సరకులు రవాణా చేయబడును.

విక్రీలి మనోహరమును నువాసన

హిందూదేశములో అంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 125, జుమ్నాపురీదు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు రేజంటు:— మెనతా పురుషోత్తమాచార్య, వైద్యబాహుగోష్ఠి, మద్రాసు.

(విజ్ఞప్తి కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (విజ్ఞప్తి కాబడినది.) ఇబ్బటికాలపు దుచి కనుగనునది, సాటిలేని మనోహరము నువాసనగలది. అల్పాహారగాని, వారాయముగాని, చేర్చబడకలే నిత్యము నేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ కువాలవై కొన్ని చిరువులు విజృంభించినవో, మనోహరము నువాసన ని స్ఫులవనించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. విన్నవై (అర (డాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0 పథ్యరకము నై 1- (డాం) ,, ,, 0-12-0 నోకనై 2 ,, ,, 1-4-0 విద్యనై 4 ,, లేక 1/2 కొన్ను ,, 2-0-0 3 పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము. వల్లెం, వట్టులునులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులను చొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలుసెంటు కలవు. కావున, తాము కొనుగవును సీసానైసు, కార్వనైసు ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరున పరికిలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలకములను పరికిలనచేయ గోరువారి దిగువవాకి ప్రాసినవో అజాకిమ్మగుల నువాసన కార్వ దుచిరముగ వంపుడు.

శ్రీ బళ్లారి సంగీతశారదా నాటకమండలివారు
1918 వ సంవత్సరము జూలై 22 వ తేదీ
శనివారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు
సా వి త్రి

నాటకమును తెలుగుభాషయందు
విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో

ప్రదర్శింతురు.

టిక్కెట్లధరలు శ్రీలక్ష్మమాత్రము తగ్గించబడియున్నది.
టిక్కెట్లు టంక కాటేజీ, నెం 509, గృహమునందును
హాలునందును దొరకగలవు.

హెచ్. రామచంద్రరావు,
మ్యానేజరు.

వాతావరణ సీత

1918 సం॥ జూలై 21-వ తేదీ శుక్రవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మీ 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	మీ 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	మీ 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	మీ 1 సం॥ వర్షపాతము	మీ 1 సం॥ వర్షపాతము
గోపాలపూరు	87.4	80.7	0.15	12.00	6.08
వాల్తేరు	92.5	81.1	...	5.04	0.50
కాకినాడ	98.4	81.0	...	8.89	4.83
బందరు	98.9	80.2	...	4.78	5.04
గుంటూరు	102.0	82.8	...	4.86	4.84
జిల్లూరు	102.6	88.1	...	8.79	1.97
మద్రాసు	100.6	81.8	...	7.28	2.94
హైదరాబాదు
అనంతపురము	96.0	75.3	...	2.83	3.97
బళ్లారి	92.5	70.2	...	2.38	4.27
కర్నూలు	97.7	77.6	...	4.14	3.46
కడప	98.5	79.9	...	1.06	4.16
బెంగుళూరు	83.3	65.5	...	10.40	7.95
వెల్పూరు	98.8	80.2	...	4.84	5.56
సెలము	96.4	74.7	...	7.51	8.95
కోయంబూరు *	99.8	72.8	...	4.90	5.21

* నేటి యుద్ధమున ఈ పురములందు వాయువు నందు చలనములేదు.

వాయుభారమునందు మాన్యుల్లము. వాయు వ్యాప్తి యం దేవిధమున మాన్యులేదు. పడమటితీరమున వాయు గమనము మందగించి, తూర్పుతీరమున హెచ్చింది. వాయు గమనము మామూలుకంటె నెక్కువగ కలదు. కొలంబోతూర్పుభాగము మొదలు బొంబాయి ప్రాంతము వరకును ఈదర గారి వీచి సుమద్ర మల్లకల్లోలముగ నున్నది. బొంబాయి యందును, దక్కను నందును రాత్రివేడియు పగటివేడియు మామూలుకంటె తగ్గియున్నది; తక్కినచోట్ల మామూలుకంటె సధికముగలదు. సామాన్యముగ వాయుస్థితికి మంత యెక్కువ లేదు. చాలప్రదేశములందు 100 డిగ్రీలో నంత కెక్కువయో వేడికలదు. అక్కడ మామూలువలె వర్షపవన మెక్కువగ నే యున్నది. అధికీకరణ వాదావుగ తూర్పుతీరమునందున్నది వాయువు మామూలుకంటె అద్భుతహీనముగ కలదు. పడమటి తీరమునందు మబ్బులు తగ్గినవి. మలబారునందు స్వల్పముగను నుండునుగాని ఉత్తరప్రాంతమునండి అధికముగను వర్షముపడి నది. రాజధానినాం దంతటను వాయువు అద్భుతహీనముగ నున్నది. శేషంతయు నట్లే యుండవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్న,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

శ్రీలక్ష్మి నరరసాదిని.

డాక్టరు జే. కె. రావుగారి-భౌతిక శాస్త్ర.

ముఖముల ముఖబద్ధము, కాలముతప్పి ముఖరక్తి ప్రాచుర్యము, అపస్మారుము (మూర్చ) తప్పక వివరణముగను. నెం 50 మోతాములు నెం. 2-4-0 మాత్రము.

(1909)

ధన్యంధరి ఆశ్రమము,

46, 58 స్ట్రీట్, బ్రహ్మినీ, మదరాసు.

హిందూ దేశమున

శతఘ్నులు: మందుగుండు సామానులు

(15-వ తేదీ శేషము)

“ముఖ్యములు వర్షి” అనుపేర బరగు నొక సింధు దేశ చరిత్రముకలదు. ఇది సంస్కృతభాషయందున్నది. ఇందు కొంతభాగమును అంగమునకు రీవాడు గారిచే భాషాంతరికరింపబడినది. ఈమూలగ్రంథము శ్రీమత్కారంధమున రచింపబడినది. నిశ్చయముగ నిది “రాజకరంగిణి” “మహాభారతము” కంటె చాల కాలము క్రిందట నే వ్రాయబడినదనియు రీవాడు గారిచే ప్రాయ పడుచున్నాడు. ఈ అభిప్రాయము అసందర్భముగ నున్నది. ఏలనన, మహాభారతమున గాననగు వాక్యములకొన్ని యెట్టిమార్పులతోకంటె “ముఖ్యములు తుంటకరీణు” నందు ఆగవచ్చును.

ఇచ్చట ఎలి నటుగా గ్రంథమునుండి యొక కథ నిట వ్రాయుచున్నాడు:— పూర్వకాలమున నొక కాశ్మీరదేశపు రాజుభాగ్య హేళు అనునాతని దేశమునుండి తయారుచేయబడి, అతనిపాదముల మార్కుగలయొక బట్టనుకొని, దానినిధరించి తన భర్తయొద్దకువచ్చియెను. అందుచే రాజునకు కోపమువచ్చి హేళు పైని యుద్ధమునకుబోయె. హేళుభయభ్రాంతుడై కాశ్మీరదేశాధీశుని బారినుండి తన్నురక్షింపవలసినదని అచ్చటి బ్రాహ్మణులను ప్రార్థించెను. ఒకమట్టి యేనుగును తయారుచేసి యుద్ధ భూమియందంచవలసినదని బ్రాహ్మణులారాతనికి సలహానిచ్చిరి అతడట్లు గావించెను. కాశ్మీరరాజుపైనికల యుద్ధమునకు వచ్చినతోడనే, యేనుగుయొక్క అన్ని భాగములనుండియు మంట లెగిసి, వారిని నాశనము గావించినందున రాజు హేళుతో సంధి చేసికొనక తప్పినది కాదు.

ఈ విధముగ, మందుగుండు సామానుల తయారుచేయు పద్ధతిని పశ్చిమదేశీయుల తెలుగుక పూర్వమే, ప్రాచ్యదేశములలో నిట్టి కథలు ప్రబలముగ నున్నవియు, నీ విషయ మగు అధునిక విజ్ఞానమున ప్రాచీన శతాబ్దమున కను వర్తించుచేయు నుద్దేశ్యముతో నీ వి లిఖితము గా లేదనియు నర్ హెన్రీ ఎలియులు గారే నుడువుచున్నారు.

1868 సంవత్సరమున భామినీ రాజ్యాధీశుడగు ప్రథమ మహమ్మదు సాహాబును, విజయనగరసామ్రాజ్యాధీశుడగు కృష్ణ రాయనకును యుద్ధము జరిగెనని “టారిఫ్ ఫెరిష్టా” అను గ్రంథమునుండి మనకు తెలియుచున్నది. ఆ సంగతమున “రెండు వేల యేనుగులును, మూడువందల తుపాకులును, ఏనువందల అరేబియును గుట్టులును, అనేకములగు అమూల్యభరణము లును నోపిడిగ నైకొనబడినవి” చరిత్రలనల తెలియుచున్నది.

రాయనాయకుడగు ఇదిలామోనద్ద నూట ఇరువది వేలకాల్బలమును అస్త్రధానులును ఖడ్గహస్త్రులును, పదునెనిమిదివేల అశ్వికదళమును, నూటయేబది యేనుగులును గలవని క్రీ.శ. 1535-37 వత్సరములలో వ్రాయబడిన ఫెర్నామెన్సా నెజా అను చరిత్రకారుడు తెలుపుచున్నాడు. ఇందువిషయ ముండిన విజయనగర రాధీశులకు లభించిన నోపిడిద్రవ్యమును గూర్చి యొక చరిత్రకారు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:— “నాలుగు వేలగుట్టులును, నూలు ఏనుగులు, నాలుగువందల పెద్దఫిరంగులు, తొమ్మిదివందల తుపాకులను గొనిపోవు శతటములు కొన్ని గుర్రములు కొల్లగొనిపోవడి.”

క్రీ.శ. 1520-22 సంవత్సరమున విజయనగరసామ్రాజ్యాధీశులపై పూర్వము గూర్చి దొంగుగోపేష్ అను చరిత్రకారు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:— వెండి బంగారు తొడుగులుగల అయులను అస్త్రవిధము లుపయోగించుచుండి... పిమ్మట అంబోళులగు మూలు బాంబులును, అగ్ని బాణములను ఉపయోగించుచుండి. ఇట్టి పైవ్యుధ్యమునుండి రాజు పెడలెక తుపాకులవ్యయనల భూమి ప్రతిభ్యసించుచుండెను. బాంబులు, అగ్ని గోళములును ప్రయోగింపబడుచుండగ జూచి ఆనందింపవలసిందే గాని వ్రాయనలవి కాదు.” ఇక తారాయ్యలగు గూర్చియు, బాణసంచులగు గూర్చియు శేక్ ఇల్లు నుడువుచున్నాడు:— “ఈ సంతోషములైనతరువాత, వారు తారాయ్యల మున్నగువాని నెగరవేసిరి.” ఈ బాణసంచుల నిర్మించుటకు తుపాకీ మందు ను పయోగించు విధము భాగుగ తెలియవలయును. ఇట్టి తారాయ్యలు కోపెన్హాగెను ముట్టించుగు 1807 సంవత్సరమున నుపయోగింపబడినట్లు మనకు తెలియుచున్నదనియు అప్పుని మొదలు పాతలము వరకున్న చరిత్రకారు లందఱును ఈ తారాయ్యలను భాగదేశమున నుపయోగింపబడినట్లు వ్రాసియున్నారనియు ఎలియులు గారు నుడువుచున్నారు.

పోర్చుగీసువారు 1498 సంవత్సరమున హిందూదేశమునకు రాకపూర్వమే యిచ్చట తుపాకు లుపయోగింప బడుచుండెడివి.

ఇక నీ విషయమై కనుగొనుటకు దేశమందలి శిల్పికళ మనకంతవరకు తోడ్పడునో యందుక మాత్రము మధురలో నున్న అదిజగన్నాథస్వామి ఆలయమునందలి మండపమునకొన్ని చిన్న అగ్ని అస్త్రములతో గూడియున్న సైనికుల చిత్రములు వ్రాయబడియున్నవి. తుంభకోణములో, పనుకొండు అంతస్తులుగల సారంగపాణి ఆలయముకలదు. అందు విదవ అంతస్తులో వాహనారూఢుడగు నొక రాజువిగ్రహము కలదు. ఈ రాజునకు ముందు అగ్ని అస్త్రములను పాణులను ధరించిన యువపురు సైనికులు గలరు. ఈ దేవాలయము 500 సంవత్సరములకు పూర్వము నిర్మింపబడినది. 1624 సం॥ మున కట్టబడిన శతస్త్రధమండప మనుపేర నొక దేవాలయము కంజీరమన నున్నది. అందు అగ్ని అస్త్రమును ధరించి, దానిని శక్రువులపై ప్రయోగించుచున్న యొక అశ్విక సైనికుని విగ్రహము చిత్రింపబడినది. కోయంబూరునకు కొన్ని మైక్రూరమున నున్న యొక నుప్రశ్నిధివాలయములో నొక సభామండపము గలదు. అందున్న యొక రాతిస్తంభముపై తుపాకీ పట్టుకొనిన యొక సిపాయి చిత్రపు చిత్రంబుచే యున్నది.

జోహను బెల్జియముగారు తమ గ్రంథమున నిట్లు వ్రాయుచున్నారు. “తుపాకీమందు హిందూదేశమున కనుగొనబడి సారసేతుల మూలమున ఆఫ్రికాను, అటుండి వికోపీయనులకును గొనిపోబడినను విషయమును నేను సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాను. కాని, పాశ్చాత్యులు దీనిని తయారుచేయు విధానమున కొంత వృద్ధికొందించి దాని నింక ననేకవిషయములకు పయోగపరచియుండిరి.”

వికోపాఖండవాసులకంటె చాలకాలమునకు పూర్వము తుపాకీమందునుగూర్చి భారతీయులకు తెలియు నని ఇర్విసు గారు విశ్వసించుచున్నారు. ఈ విషయమున మన ఆభిప్రాయము దృఢపడుటకు శుక్రసీత, సీతీప్రకాశిక, మహాభారతము, రామాయణము, అగ్నిపురాణము మున్నగు సంస్కృత గ్రంథములను పరిపఠనము.

ఇంతవర కీ విషయమై మహమ్మదీయ, పోర్చుగీసు చరిత్రకారుల చరిత్రలనుండి సమర్థించిరి. ఇక ముస్లాములు వ్రాసిన హిందూదేశచరిత్రయందు కూడ ఇందుల కాధారము లనేకములు కలవు.

బాబరుస్థితచరిత్రమునకు “టుజాకీబానీ” అని పేరు. ఈ గ్రంథమున నీ కిందివిషయములు గానవచ్చుచున్నవి:—

1 “ఈ సయమున తుపాకీబండ్ల నాయుత్తముచేయవలసినదని నే నాజ్ఞాపించితి... చనుమ్యులు వీని వెనుకనిలిచి వీని నుపయోగింపుమండిరి.

2 ఈ స్త్రుల ఆరీహాలీనాడ తన తుపాకులను ఆనేకనారులు శక్రువులపై ప్రయోగించుచుండెను. ముస్తఫా తన శతఘ్నులను మిగుల తీరముగ ప్రయోగించుచుండెను.

3 శతఘ్నుల నుపయోగించుటయందు వంగీయులు మిగుల సుమద్ధులు.

మారుయూరు, పెర్షానులకు యుద్ధము జరిగినపుడు, ఎనిమిదిశోళ్లయెద్దులు తాగునట్టి పెద్దతుపాకులుగలవని “టారికీరాషిడీ” అను గ్రంథములనల తెలియుచున్నది.

అక్బరు చక్రవర్తి రాజ్యమున చిన్నకోటయగు జూనగరు నందు కూడ 100 తుపాకు లున్నవని మనకు తెలియును.

అయిదువందల యెద్దులూనునంతటి బరువుగలవియు, అయిదారు ఏనుగులు సహితముత్రోయకాలనంతటి బరువుగలవియు నగు శతఘ్నులు భారతదేశమున నుపయోగింపబడినవి “సాజహానామా” మున్నగు మహమ్మదీయ చరిత్రలనుండి మనకు తెలియుచున్నది. ఇవి నిర్వివాదాశేషము.

వ్యాధిబాధితు లగు ప్రేమసోదరులకొరకు

వెల తగ్గించబడినది.

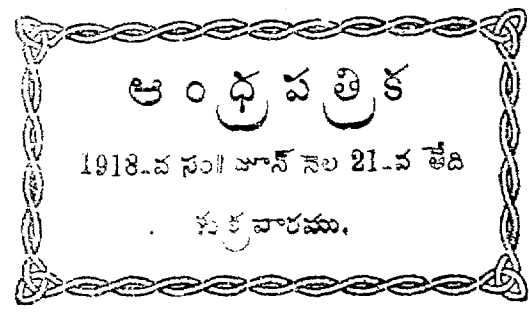
50 సంవత్సరములుగా లోకప్రసిద్ధిచెందిన యూరైజ్ శీత క్రొత్తవ్యాధివనమైన సుఖిని అప్రమధము. ధాతు తమమునకు అమృతము వంటిది యావనదేశముయొక్క దురభ్యాసమున కలిగిన బలహీనత్వమును స్వస్థముచేయును అనయన దారుధ్యమును అధికపరచును. పోయినటువంటి దేహపలుకృత్యమును నూతనముగా యిప్పించును. గుణవివక్షకన్న 100 రూపాయలతో క్రయమునపొ లిగియున్నందును వృద్ధాప్యములకు యోవనమును కలిగించును 24 మాత్రలుగల దట్టి 1-కి పోట్లు ఖర్చులు సహార 1-3-0. ఒక్కొక్కమాత్ర ఒక సహాయమును సహాయము. దీపము ఉండుననే ఇల్లు నెక్కొ పెట్టుకొనుము. తీసిపో చింతించవలసి నుండును. 1531

మూల్య ఫోటోకెక్టి, చిత్తూరు.

విన్నపము.

యధ్యక్షానమునందు అయిదవయేడు నడచుచున్నది. యధ్యక్షము త్వరలో ముగియననుటకు సూచనలు లేవు. యధ్యక్షమునకు పూర్వము రెండు 0-1-6 నెలలకల కాగితముపును రెండు 0-7-6 నెలల కమ్మబడుచున్నది. కాగితములధర అయిదు రెట్లు పెరిగినది. ప్రేమపైసను కాగితములు దొరకుట దుష్కర్మముగ నున్నది. చందాదారులు పాత పత్రికల నమ్ముటవలనను చందాధనము నందు సగమును తిరిగి పొందుచున్నారు. యధ్యక్షమారంభమున తరువాతను ఇతర పత్రికలు చందాలను హెచ్చించినను యధ్యక్షము ముగియనను నాసతో హెచ్చిపత్రిక చందా హెచ్చుచేయలేదు. ఆంధ్రపత్రికకు దినపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించినచందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి కఠిన్మతలందు కత్తికానిర్వహణము దుర్భరము గాన జాత్రమాసము నుండియును దినపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరమునకు రూ 18-0-0) వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆంధ్రదేశాభిమానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు వివేకతపు కఠిన్మతలను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యుదారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థనలు.

పత్రికాధిపతి.

సంస్కరణ ప్రకటనము

రాజ్యాంగసంస్కరణము లింకను ప్రకటితములు గాకబోయినను, రాష్ట్రే మాడ్చాల్సినవారు ఆయ్యవి హిందూదేశమునకు లాభకరముగ నుండునని మున్ముందే వ్రాయుచున్నారు. ఇందును బట్టి ఆంగ్లదేశములో విజ్ఞప్తభావ మపుడే తెలిసినదని యూహించవలయును. ఆంగ్లదేశమునందపుడే, సంస్కరణముల గూర్చి చర్చప్రారంభమయినది. హిందూదేశమునందు వాటి స్వరూపము గోచరము గాకమున్ను, ఆంగ్లదేశ ప్రముఖులు వాటిపై సభిప్రాయ మొనగట, భారతీయులకు నష్టదాయకమగుటకు సంధియములేదు. ఆంగ్లప్రజలు భారతదేశపు భావికత్తిని నిర్ణయించవలసియుండుటచే, భారతీయుల యభిప్రాయము వెలువడక ముందు, ఆంగ్లప్రముఖులు ఆంగ్లప్రభాభిప్రాయమును సంస్కరణముల కభిముఖము శేయయత్నించుటచే, పిమ్మట వెలువడు భారతదేశాభిప్రాయము ఆంగ్లప్రజల మనముల నాటుట కష్టసాధ్యమగును. హిందూదేశ మన్నివిధములను నిస్సహాయస్థితియందున్నది. సంస్కరణములు వెలువడినను, హైందవ ప్రభాభిప్రాయ మాంగ్లదేశము శత్రుత్వములు? చూచిన భారతీయాశయముల గూర్చి ఆంగ్లదేశమునకు చెలువ బూనుకొనడు. సంస్కరణప్రకటన మయిన వెంటనే, యివి భారతీయులను సంతృప్తిపరుచునో లేనో ఆంగ్లదేశమున తెలిసిండుటకు, భారతదేశప్రముఖు లాదేశ

మునకు వెడలకుండ నిరోధింపబడినది. సంస్కరణముల ఆచూకీ ముందే తెలియుటచే నికట్టినుండియు, ఇండ్లో బిటీషు సంఘమువారు జను యిచ్చునట్టివలె జేశమున కలవరము గలిగించుట కవకాశము గలదు. వీరికివోడుగ ప్రక్కతాళము వాయిండుటకు 4 కోట్ల భారతీయుల ప్రతినిధి యని దంధముల కల్గు. డాక్టరు నాయరుగారు ఇంగ్లం దేశమునందు నెనుయమున కంచుకొనిరి. ఒకమూల నుండి సర్ జేలంబును ఛిరాలుగాను భారతీయుల యెడ గల నిష్ఠాత్మక జాతుమాన కటాక్షమును వ్యాసముల మూలమున తెలియజేయుచున్నారట. వలదనినను భారతీయులను నిమవని కర్మసుగారు కాంగ్రెసు విధానము సంగుచిత మయిన దనియు, పరిపాలనా విభాగ కడతయే నాగరికతయందు వెనుకబడియున్న భారతీయులకు శ్రేయస్కరమనియు, ఆంగ్లప్రజలకు బోధించుచునే యున్నారట. న్యూఢ్లీటు మేనులో సంస్కరణముల గూర్చి వ్రాసిన దెవరో తెలియదు గాని, కర్మసుగారి గురూపదేశము వ్యాసలేఖకుని మనమున బాగుగ నాటుకొనినది. సివిలు సర్వీసువాదిక గాని, హైందవ జాతీయవాదులకు గాని, స్వచ్ఛరిపాలనా తత్వము బోధకడ లేనట, ఆరోగ్యము, విద్య మొదలగు శాఖలను ప్రభుత్వనియమితులగు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల వశము గావించి ముఖ్యముగ కోశాధికారము మొదలగు నధికారములను అధికారవర్గముక్రిందనే యుంచవలయునని, వ్యాసలేఖరి వ్రాసెను. రూటరుమాశ్రము, ఇట్టి వార్తలను హిందూదేశీయుల లాభముకొరకై తప్పుకతెలుపుచుండును. ఇక రాష్ట్రే మాడ్చాల్సినవారు, మాంటాగూగారి సంస్కరణములు లాభకరము లని చెలుపుచు, భారతదేశము వాటి నంగీకరింపవలయునని చెప్పకయే చెప్పుచున్నాడు. కాని కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుడవని కర్మసుగారిని ఎంచబడిన మాడ్చాల్సినవారు కర్మసుగారి సర్వీసు కమీషను సభ్యులుగ నుండి, బహుళ సంఖ్యాకులతో బాటు సంతకముల బెట్టి, హిందూదేశమునకు విస్తృతము గలిగించిరి. అట్టివారి యభిప్రాయము సంతకరకు హిందూదేశము గౌరవింపవలయునో యూహించుట సులభము.

ఆగస్టులో వెలువడిన క్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి, కార్యక్రమము జరుగుటలేదు. మంత్రివర్గమువారు తమ యభిప్రాయము చెలుపక ముందే, ప్రజల విమర్శనము కొరకై సంస్కరణములు ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఈ పద్ధతి నవలంబించుటచే, క్రభుత్వసూచనలను విమర్శించుటకు ప్రజల కవకాశము దక్కుచున్నది. మంత్రివర్గమువారి నిశ్చయమును ప్రజల విమర్శమునకు బంపెదరను నవ్యుకమాన కాస్తవములేదు. మాంటాగూగారి సంస్కరణముల గూర్చి విచారించుట కిప్పుడే మంత్రివర్గమువారికి వీలుండనపుడు, మాన్యుందు కష్టము లినుమడిచును. మాంటాగూగారి విధానమును, ప్రజల విమర్శనమును గలసి విచారించుటలో మంత్రివర్గమువారి కిప్పటికన్న చాలకష్టము లెక్కుడగును. తుట్టుతుడకు పార్లమెంటులో ప్రతిపాదించబడు విధానము గూర్చి ప్రజల జ్ఞానస్థితియందుండురు. ఈ కడతచే, సంస్కరణముల సాఫల్యము త్వరలో సిద్ధించుటకు సాధ్యపడదు. ఈ తరుణమున ఆంగ్లదేశమునకు భారతీయుల రాయభారము పెడలుట చాలలాభకరముగ నుండును గాని, భారతీయు లందునకు నోచుకొనలేదు. భారతీయులు పంపు తంత్రివార్త లాంగ్లదేశమునకు తిన్నగ తేరునను నాశయైసను లేదు. రూట రిప్పట్ల సహాయము గావించడు. ప్రతికూలురు తమ యిచ్చవచ్చినటులు ఆందోళనము జరు

పుట కవకాశము లేర్పడినవి. స్వరాజ్యవాదుల కన్ని ప్రక్కలను నిరోధములు చుట్టుకొనినవి. ఇంగ్లీషుమీను పత్రికలో ప్రకటింపబడిన సూచనలే, జస్టిసుపత్రికకు విప్లవకరములుగ నున్నవి. మాంటాగూగారి రెట్టి సూచనల ప్రకటించినను, వాటిని విప్లవకరము లని ప్రతికూలు గుడ్డోపించెదరు. లాభకరమగు సంస్కరణములు లభింపకుండ విఘ్నముల గల్పించెదరు. సంస్కరణవాదు లీ తరుణమున జేయదగిన కార్య మొక్కటే గన్పట్టుచున్నది. మాంటాగూగారి రెట్టి సంస్కరణముల ప్రకటించినను, మంత్రివర్గమువారి రెట్టి యభిప్రాయము చెలిపినను, ఆంగ్లస్నేహితు లెట్టి హితము నొసగినను, కాంగ్రెసు సంస్కరణముల కన్న తక్కువ సంస్కరణముల నంగీకరింప మని పట్టుదల జూపవలయును. తమ శత్రువును విడనాడ మని ప్రకటింపవలెను. సంశయ మానసమును వీడవలెను. సిల్లు నమలుట మానివేయ వలయును. నాయకులమని దేశమును వెడల్లోప బెట్టుట ధర్మము గాదు. ఈ సందర్భతరుణమున దేశమును సూటిమాడ్చును గమ్యస్థానము జేర్చువారే నిజమగు నాయకు లగుదురు. భారతదేశము త్రింశతొక్కటికంతకలకల నినాదముతో తన మనోనిశ్చయమును కంఠోక్తిగ చెలుపుచో, ఎట్టి యవాంతరము లక్షపడినను జాతీయాశయములు సఫలములగుట నిశ్చయము. ప్రజలును నాయకులును ఆత్మవిశ్వాసమును మనోదృఢ్యమును ఈ సమయమున విడనాడకుండు టత్వవసర మని నున్వేష మగుచున్నది.

అంతర్జాతీయసంఘము

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు తమ మానమును విడనాడి, అంతర్జాతీయసంఘము నొకదాని నేర్పఱచినగాని, భవిష్యత్సంగ్రామములు రూపుమాయవని చెలుపుచున్నారు. ఈ సంఘమునందన్నిజాతుల ప్రతినిధు లుండవలయును. ఈ సంఘమున జేరెడు రాజ్యము లన్నియు తమ బాధ్యతలను బాగుగ గుర్తించి, యందు ప్రవేశించుట యవసరమని గ్రేగారు సూచించుచున్నారు. అన్ని రాజ్యములును ఈ సంఘమునందు జేరవలయును. గాని, జర్మనీ తనబాధ్యత గుర్తించక, సంఘము వెలుపల నుండిన లాభముండని గ్రేగారి యభిప్రాయము. ఈ సంఘమున జేరిన వారందరును తమ యిచ్చవచ్చినటుల ప్రవర్తించుటకు వీలుండదు. బలముగ జాతులు బలహీనముగ జాతుల స్వాతంత్ర్యములను, వాంఛలను గౌరవింపవలయును. ఈ కట్టుబడినుండి తొలగిన జాతిపై, మిగిలినజాతులు నిర్బంధముల నుంచి, సక్రమమార్గమునకు జేవలయును. జర్మనులు, ప్రపంచముపై నధికారము వహించవలెనని దురుద్దేశముతో బ్రవర్తించుచున్నారు. అట్టి యుద్దేశమును కొనసాగకుండ నష్టపెట్టనిది, మానవజాతికు ప్రద్రవముతోల గజాలదు. అందుచే సరియగు సంతర్జాతీయసంఘ మేర్పడినగాని, ఏ సంద్ధియు లాభకరము గాదని, గ్రేగారి యభిప్రాయము. శత్రువులును, మిత్రమండలి వారు గూడ పైనికనిరంకుళము మానవాభ్యుదయమునకు వేరుపురుగువంటిదని గ్రహించవలెనని గ్రేగారు గోచరున్నారు. గ్రేగారి యుద్దేశము సమంజసమే కాని, ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్యము బడయని పరాధీనదేశము లుండునంతవరకును, ఇట్టి సంఘము విశేష ప్రయోజనకరము గాదు. పరాధీన దేశములు, బలముగల జాతుల అత్యాశకు గురియగు కలహారణములగుట సహజము.

అన్ని జాతులకును స్వాతంత్ర్యము గలిగిన పిమ్మటనే మానవసౌభ్రాతృత్వము సాధ్య మగును. మిత్రమండలివా రన్నిజాతుల స్వాతంత్ర్యమునకై తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి, ఘోరసంగ్రామము లుదయింపకుండ ప్రపంచమును సంతోషించెదరుగాక !

నోట్ల మారకము

బొంబాయిలో నోట్లమారకమునకు, మార్వారీ లిబ్బంది బెట్టుచున్నా రని, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక చెలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునం దన్ని-చోటులనుండియు మొరలనేకము వినబడుచున్నవి. టైముస్ పత్రిక ప్రస్తుతము గలిగెడి అసౌకర్యముల బోనాడుట కిట్టి హిత మొనగుచున్నది.

“మద్రాసు రాజధానియందలి గుంటూరు నందు క్రొత్తగ 5, 10 రూప్యముల నోట్లు వెలువడినపుడు, మార్వారీలు వట్టము దీసికొని చిల్లర నిచ్చుటకు బ్రయత్నించిరి. అక్కడు బ్యాంకు ఏజెంటు అనేక దినములు స్వయముగ నోట్లను దీసికొని రూపాయిల నొసగుచు వచ్చిరి. మార్వారీల ప్రయత్నములు విఫల మయ్యెను. అటుపిమ్మట గుంటూరు వర్తకులు వర్తకవ్యవహారమున నోట్ల నంగీకరింపుచు వచ్చిరి. ఇట్టి కార్య మన్ని పట్టణము లందును సుసాధ్యమే. ఆ యా ప్రదేశములందును బ్యాంకులు గాని, ప్రభుత్వమువారు గాని నోట్లు సులభముగ మారుటకు సౌకర్యములను కలిగించిన, కలవరము త్వరలో దగ్గును. ప్రజలలో విశ్వాసము గలిగిన, ఆపయిన తొందర లుండజాలవు.”

రైల్వేవారు నోట్లను తీసికొనుట లేదని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి. జెలియుట చే, వారొక ప్రకటనమును ప్రచురించిరి. రైల్వేవారికి నోట్ల నొసగవచ్చు ననియు, రైల్వేవారు వాటి నంగీకరించి తీరవలయు ననియు, రైల్వేవారు చిల్లర నియ్యవలసి వచ్చినపుడు వెండినాణెముల నొసగుబాధ్యత వారిపై లేదనియు, ప్రకటనమున గలదు. ప్రభుత్వమువారు తగినన్ని వెండినాణెముల ముద్రించి, నోట్ల మారుటకు సౌకర్యముల గలిగించుచో, దేశములో గలిగిన అలజడి తగ్గుట నిశ్చయము.

క్రొత్తపద్ధతి

స్వదేశసంస్థానములు బ్రిటీషు దేశపు వ్యవహారములలో జోక్యము గలుగజేసికొనగూడదను సూత్ర మింతవరకును పాటించబడుచున్నది. కాని యిటీవల జరిగిన బొంబాయి సంగ్రామసభలో కొల్లాపూరు మహారాజగారు మొదలగు స్వదేశ సంస్థానాధిపతులు బ్రిటీషు రాజ్యమునందు రాజకీయాందోళన మిప్పుడు తగదని యభిప్రాయ మిచ్చుట, అసభ్యముగ గాన్పించుచున్నది. తమ కక్కరలేని విషయములందు వీరు జోక్యము గలుగజేసికొనుట పాడి గాదు. బ్రిటీషు ప్రజ లింతవరకును, స్వదేశసంస్థానముల విషయమై జోక్యము గలుగజేసికొననపుడు, సంస్థానాధీశులు గొంజరన్యధా వర్తించుట భావ్యముగ లేదు. బహుశా మహారాజగారి విషయమై స్వదేశసంస్థానాధీశుల విధ్యుక్తము గూర్చి స్పష్టముగ చెలిపిరి. వారి హితము ననుసరించి, సంస్థానాధీశులు మెలగుట భావ్యముగ నుండును.

లోకపూజ్య ను బ్రహ్మగ్యయ్యగుగారు

లోకపూజ్యులగు నుబ్రహ్మగ్యయ్యగుగారు తమ కే. సి. ఐ. యి. బిరుదును, దివాను బహదూరు బిరుదమును, విసర్జించి, వాటిని ప్రభుత్వమువారికి తిరిగి యిచ్చినటుల నిన్నటిదినము లేఖను ప్రచు

రించియుంటిమి. నుబ్రహ్మగ్యయ్యగుగారు తమను గూర్చి మాంటాగూగా రుపయోగించినబాపను సహించజాలక నిక్కార్వమునకు గవంగి ఆర్మీగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. దేశమునకు మహోత్సాహజ్వలేవ యోగవచ్చుచున్న నుబ్రహ్మగ్యయ్యగుగారు భారతీయుల ప్రేమ నిదివరకే చూరగొని యున్నారు. బిరుదములున్నను లేకున్నను, దేశీయులు చూపు గౌరవమునందు గౌరవత ఏమాత్రము గలుగదు. బిరుదము ధరింపని నుబ్రహ్మగ్యయ్యగు గారు, దేశీయులకు ప్రేమతము దియ్యననుటకు సందియము లేదు.

రావుసాహేబు భవాల పద్మనాభ నాయకుగారు

వీరు కమ్మకులోద్భవులు. వీ రతిసామన్యము తో మద్రాసు పోలీసుకోర్టులో కల్లెక్టు ప్రాసిక్యూటరు పనిని నిర్వహించియుండిన సంగతి ఎల్లరకును విదితమే. వీరి కొనగబడిన రావుసాహేబు బిరుదము వీరి సామన్యమును వెల్లడించుచున్నది. కాని, అసిస్టెంటు కమీషనరు పదవి భారీయైనపుడు, ప్రభుత్వమువారు వీరి యోగ్యత గమనింపకుండ, తక్కువ సర్వీసుగల భానప్రకాశం పిళ్ళగారికి పదవి నొసగుట ఆశాభంగ కారణ మగుచున్నది. కష్టపడి పనిచేయు ప్రభుత్వోద్యోగులలో నసంతృప్తి పెంచుట భావ్యముగాదు. ప్రభుత్వమువా రీ విషయమై న్యాయము గావించగోరుచున్నారము. కమ్మమహాజను లీవిషయమై ప్రభుత్వమువారికి తమ ఆశాభంగము చెలుపుట లాభకరము.

రెండవ శాస్త్రవాచకపాఠము

మంత్రీప్రగడ సాంబశివరావు బి.ఏ. ఎల్.టి. గారిచే ప్రకటించబడిన రెండవ వాచక పాఠము మాకందినది. సులభమగు తేటతెలుగుతో వ్రాయబడి, బాలురకు శాస్త్రవిషయములను సుబోధకము గావించుట కీ పుస్తకము తోడ్పడగలదు. పాఠములకు తగిన పటములు గూడ ముద్రింపబడినవి. ఇదివరకు 1, 5, 6, 7 పుస్తకములు విమర్శింపబడి యుండెను. సులభమైనవి శాస్త్రగ్రంథములను పసిబాలురకు పుడయోగించునటుల వ్రాయుచున్న గ్రంథకర్తగారికి, ఆంధ్రలోకము తగిన ప్రోత్సాహ మొనగుట భావ్యము. లెక్చరుబుక్కు కమిటీవారిట్టి పుస్తకముల నంగీకరించి, గ్రంథకర్తగారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడకొరుచున్నారము.

రామమోహన అయ్యర్వైద్యవైద్యశాల, తెజపాడ

ఈ వైద్యశాల వీడల కుచితముగ వైద్యసహాయ మిచ్చుటకై ఏర్పరుపబడినది. 1915-వ సంవత్సరము అగస్టు 1-వ తేదిన నెలకొల్పబడి, ప్రజలకు మిక్కిలి సహాయము జేయుచున్నది. 1917-వ సంవత్సరమున 13,220 మంది వైద్యశాలకు హాజరైరి. సీతారామావధూతగారు కత్తివంచన లేక పాటుపడుచున్నారు. వైద్యశాలకు ఆర్థికసంకటము కలిగినపుడు, గంపలనూడెముకుమార రాజు గారు ధనసహాయము గావించి తోడ్పడిరి. ఇంక ననేకులు తమ యభిమానము నాపిరి. కాని యింకను ఆర్థికస్థితి తృప్తికరముగ లేదు. ఆంధ్రు లీ ప్రతిపాదనముపై తగిన యభిమానము జూపి కార్యనిర్వాహకుల సత్ప్రయత్నములకు చేయూతనొసగుట ధర్మము.

వతావ

ఇది యొక హిందీవారపత్రిక. పత్రికాధికకు లిదివరకు గట్టిన 1000 రూపాయిల బామీనును ప్రభుత్వమువారు దీసికొనిరి. దేశభక్తి గూర్చి ఒక గీతమును ప్రచురించుటచే, వీ చర్య దీసికొనబడినది. ముద్రాయంత్రణశాసనము దొలగినగాని, వార్తాపత్రికలు తమ యభిప్రాయములను స్వేచ్ఛగ వెల్లించుచుజాలవు.

స్థానిక వార్తలు

జగన్నాథభక్తసభ, ఎక్కారు:—ఎక్కారులో నిజగన్నాథభక్తసభ తరపున వీరాస్వామిస్వామిగారు 4.4 గృహమున ఈ నెల 23 వ తేదీ పాఠశాలను 4 గంటలకు పండిత అత్తురాచారిగారిచే వేంకటేశశ్యాం కాలక్షేపము జరుపబడును.

నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:—నిమ్మజాత్యుద్ధారకసంఘమువారి తరపున కనకనాది కార్పొరేషను మందిరము నందు స్వామి ప్రహ్లాదండగారును, వ్యాసరామియ్యండు ఎం.ఆర్.ఐ.ఎం.నాథుగారును ఈ నెల 23 వ తేదీ యదనము క గంటలకు “అచారములు-అభివృద్ధి” అను విషయమును గూర్చి యువశాసనమును జరిపెను.

పోస్టునోటీసు:—కాలై 1-వ తేదీ మొదలుకొని చెన్నకట్టునుండి పంపబడు చాల్యూకేషన్లలో ఉత్తరములు బంగిలు మున్నగు వానిని గూర్చిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర క్యవహార దురయము మద్రాస్ జనరలు పోస్టాఫీసు వారిచే జరుపబడును. జనరలు పోస్టాఫీసునుండి గాని చెన్నపురి నుండి ఆఫీసునుండి గాని పంపబడు చాల్యూకేషన్లలో కచ్చువులగుర్చిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల పన్నిటిని మద్రాసు జనరలు పోస్టాఫీసుతో జరుపకలేదని ప్రకటించబడినది.

కరెన్సినోట్ల ప్రకటనము:—ఈ రాజధాని యందు రెయిల్వేవారు నోట్లకాగితములను త్రొక్కివేయుచున్నారని దొరతనమువారికి తెలియగా వారు తగినవరకొధన చేయునప్పటి కా వదంతిలో శ్రమియు సక్యములేదని తెలియకచ్చెననియు, రెయిలుబ్యాపారములందు నిరాటంకముగ శోబుప్రయోగ నుపయోగింపవచ్చుననియు, క్యవహారింపు రెయిల్వేవారు నోట్లలమూలమున లా మియరలయు సొమ్ము నిచ్చునపుడు వానిగ్రహీంప సంకోచింప రాదనియు మదరాసు దొరతనము వారొక ప్రకటనము నందిరి.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాదినందిక.

చెన్నపురిలో ప్రకటించబడుచున్న ఆంధ్రపత్రికయొక్క కవచ సంవత్సర సంచిక మా కందినది. ఇందులకు తత్పత్రికాధిపతియగు క. నాగేశ్వరరావుగారు ప్రశంసనీయులు. సంచిక పాఠకుల కత్పూరా తంత్రముగనుజ్జె ఆకర్షణీయముగను జేయుటకు సర్వప్రయత్నములు జూర జేయబడినవిని చెప్పవచ్చును. గ్రంథము 220 పేజీలకు నైసియున్నది. రాజకీయ, సాంఘిక, మతవిషయ, విద్యావిషయములను గూర్చి ప్రమాణులకలన వ్రాసినదిన వ్యాసములతో సీగ్రంథము నిండి యున్నది. సంచికయందు మొదట మాతన తెలుగు సంవత్సర పంచాంగమును, గ్రంథమునందు విశేషము లగు పటముగను (రంగులు గలవియు రంగులు లేనివియు) గలవు. తెలుగు సారస్వతమున శాస్త్రీ గలవారి కిదియంతయు సుపరింపనుట నిశ్చయము. (మద్రాస్ టైముస్).

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్సంవత్సరము 1918.

జనమతులు దూ 250 లొక్కముగను దూ 200 నిలువగల పతకములుగను పంది పెట్టుబడును. నియమములకు కింది దిరుగాజూకు వ్రాయును. (846—188) ఆచంట లక్ష్మీవతి. బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం. శుశేజురు, మాంటుకోడు, మదరాసు.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి రెండు పౌన ఈయబడును. వృత్తిపన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరుపాచాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరుపాచాయ లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాచాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపును.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్ వారికి,.....1918.

కో కా థి ప తి,

అయ్యా,

ఇందులోరూపాయలచెక్కును లేక కొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రామిగరీసోటు *) మొదలగా నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యము ఏ సంవత్సరములో సామ్యకాలమునో ఆ సంవత్సర ముందరిచ్చి తక్కినవారిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

12.45లో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలాసము..... (స్వస్థముగ వ్రాయుడు.)

బ రో పా మ హా నం గ్రా మ ము

(రైతుకు ఏ జన్మి)

ఇటలీరంగము

ఇటలీలో మహా సంగ్రామము.

ఆంగ్ల సేనల ప్రశంస.

లండను, జూను 19:—ఇటలీలో ఆంగ్లరంగమున మా యుద్ధము లేదు. ఈనెల 15-వ తేదీన నార్తబంధము పున ర్నిరు, మెర్క్యురు, ఫార్మెర్, వారిట, ఆక్స్ ఫర్డ్ బతు, సేన లక్ష్మిరూప కముగ పోరినవి. ఆంగ్ల ఇటలీ శత్రువులను వారితో ప్రముగ పనిచేసిరి. మంచులన విమనములు రణరంగమునందంతటను పనిచేయుటకు పోయెను గాని సామ్రాజ్యమున శత్రువులను సాహసముతో సహించెను. 1000 మంది 5 కొండ పీఠం గలను 12 మరదీరంగులను, 20 బాల్వాముఖములను, ఒక కందక పుష్పాద్రాయను పట్టుకొంటిమని ఆంగ్ల ఇటలీ అధికారులు ప్రక టించిరి.

ఇటలీవా రాంగ్ల సేనలను ప్రశంసించుట.

నార్తబంధము, పునరీరు, మెర్క్యురు ఫార్మెర్, వారిట, ఆక్స్ ఫర్డ్ బతు సేన లక్ష్మిరూపముగా మొదటిపక్షియందు పో రెను. వారు శత్రువులచే నాశము చేయబడిన స్థానములం దుండియు త్రిమ్రముగ పోరిరి. శత్రు సేనలు వెనుకకుపోయిపెట్టుట గూడ వారు మరల తలపడి స్థానముల నన్నిటిని నిలిపిరి. 6 వ యిటలీ సేన ఆంగ్ల పరాసు వైస్యముల సహాయముతో 15 దివి జనుల నరికెత్తెనని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రియావారి మోసము.

ఇటలీవారు నెలకొలిపిన లొంగిపోయెదరుగాన విారు ముందునకు చొరుచుకొనిపోయెనని అధికారు లాల్లాపించిరి గాన ఇటలీ సేన లతిసాహసముతో వెదుర్చుట మాచి ఆస్ట్రి యా వైదిక లక్ష్మిరూపు మొండిరయి అకస్మాదీనము విఫల మైనదయి పట్టువడినవారు నడిచిరి. “శిథి నిమనతముగా నున్నది. సేనలు కలిసిపోయినవి. ఆయుధసామగ్రి వైపోయి నవి. తలపడుట చాలవృత్తిరముగానున్నది” అని శత్రువైకో డ్యోగులు వై యధికారులకు వ్రాసినలేఖ యొకటి వొరకినది.

యుద్ధవిశేషము

ఈ నెల 17 వ తేదీన పంపబడిన తంతివార్త:—సేనా విభజనమును నిలువసేనల సనాలస్యముగా పంపుచుండుటయును ఇటలీవారు బ్లాకునీయుముగా కాపిరి. ఆంగ్లరంగమున నిడివారు గా నోచరించినది. ఇటలీవారు బాగుగా తోడ్పడిరి. పంక్తిని సనులేఖకు తెచ్చుటకు కొన్నిచోట్ల శాంగ్ల సేనలు వెనుకకు నడుపబడెను. అట్లా సేన వెనుకకుపోవుటకు నిరోధము కలిగించు ండ శత్రువుల నడ్డుట కొకవిన్న సేనను 8000 అడుగుల ఎత్తున

నున్న కొండమెనుంచిరి. అసేనను ఆస్ట్రియావారు లొంగినవలె నని యుట్టుకొనిరిగాని తమకంటె శత్రు సేన అధికముగా నుండి అన్ని ప్రక్కలను క్రమింపగూడ నాట్టిమీసేన వారిని నిరో ధించుకలిగెను. ఆ త్రితిమీ సేనకు ఎడమతట్టుననున్న ఆల్బెను సేనా థి ప తి స్వ బు ధ్ధి వ ల న నాం గ్ల సే న కు తోడ్పడగోరెనుగాని సకాలమునకు త్రితిమీ సేన నాశముగాక ముందరకు తనసేనతో నచటికి చేరగలదా యను ప్రశ్న కలిగి నది. పోరుచున్న వా రాంగ్లవైదికులు కాకున్నను పోవువా రాల్బెనువైదికులు కాకున్నను వారిని కాపాడుట అసంభవము గాని ఇప్పుడ సంభవముకాదని సేనాని నుడివినంతనే ఇటలీవై దికులు సింహ నాదములు చెలంగ నాంగ్ల సేనకు తోడ్పడ నడ చిరి. ఆంగ్ల సేనవారు సింహ నాదములతో వారి నభినందించిరి ఆస్ట్రియావారు వితాపచెంది నందియును మారులాడిరి. ఆంగ్ల సేనాని కందకమునుండి యునికి శత్రువులను తలపడ నాల్లాపిం చెను. ఎడమకుండియు ప్రక్కలనుండియు మిత్రమండలి సేన తలపడుటచే ఆస్ట్రియాసేన వెనుకకు పోయెను.

పావురంగమునకు శత్రువులు సేనలను పంపుట.

జూను 17-వ తేదీన వార్తను ఎరెనుగా రిటుల తంతి వార్త నందిరి. పావురంగ సేన శత్రువులకు కొంతతావు దొరకినది. వా రచటికి నిలువసేనలను పంపుచున్నారు. నిలువసేనలు కల్పించుకొనవలసినతట్లే కలిగినది. ఇటలీవారి కీ విషయమున ననుకూల మధికము. వారికి మోటారుబం డ్లధికముగానున్నవి. చాలమార్గములు వారిస్వాధీనమున నున్నవి. ఇటలీవారు ఎది రించుట తలపడుట రెండువిధానములనుగూడ నవలంబించిరి. శత్రువులు ముందుకురాగానే ఇటలీవా రతితీవ్రముగా తల పడెదరు. అందువలన పలుసారులు ఫిరంగులను, వైనికులను ఇటలీవారు మరల వశపరుచుకొన గలిగిరి.

త్రితిమీవారు తలపడుట.

ఈ నెల 18 వ తేదీన ఇటులవాంగ్లరంగమునుండి తంతి వార్తవచ్చినది. ఆస్ట్రియావారికి మాంటెల్లో కొండ మూలా ధార ము గా ను న్నది. అది గో కా కా ర ము గా నున్నది. జనరలు పూచురుగారి యాజమాన్యముక్రింద వచ్చిన ఆంగ్ల సేన అచట చాలసెలబండ్లను. వారు ఆసియాగోపీత భూమియందు వైర్చిలిభాగముననుండిరి. పరాసువారు వారి కుడితట్టున నుండిరి. శనివారమునాడు ఏకవరుస సేనలను కొనుటకు తాత్కాలికముగ తామువదలిన స్థానములనన్నిటిని త్రితిమీవారు మరల వశపరుచుకొనుటయే గాక ఆస్ట్రియావారి నతితీవ్రముగ తలపడిరి. “విరోధి సింహద్వారము నాక్రమింప నుండగ నాంగ్ల సేన కవాటములను బంధించుకలిగి”నని ఆంగ్ల

యోధుల పరాక్రమమును తిలకించిన యొక ఇటలీ సేనాని ప్రశంసాపూర్వకముగ నుడివెను.

ఆంగ్ల వైకిలు దళము శత్రువులను తలపడుట.

ఈనెల కిలందళమువా రడ్డుతమగు పని చేసిరి. వారు స్థానమును మార్చుకొనుచు క్రమగత చారిగుండ రణముఖమునకు సునులేఖగా పోవుచు మార్గ నిరోధకముగా నుండిన ఆస్ట్రియా సేన నాకస్మికముగ తొలగితిరి. అసేన చాల నధికముగా నుం డెను. ఆంగ్లయోధులు పలాయితులగుట మాని బండ్లను దిగి సన్నీలను వైకెత్తి శత్రువుల నెదిరించిరి. ఆస్ట్రియావారు వారిని తలపడిరి. కాని ద్వంద్వయుద్ధమున దృఢగాత్రులగు నాంగ్లయులతో నోపబాలక ఆస్ట్రియావారు తుపాకులను వదిలి పారిపోయిరి. ఆంగ్లయోధులు వారిని తరిమి చాల తుపా కులను పైనికులను పట్టుకొనిరి.

స్థావుయొద్ద మహామరణము.

మిల్లకు నుండి వచ్చిన తంతివార్త:— స్థావుయొద్ద జన నాశన మతిదారణముగా నున్నది. వేలకొలదిశవములును విరి గిన వంతెనలును రక్తస్థిక్తులును నావలను నదియంతయు నిండిపోయినవి. నదినిదాటిన ఒకపటాలమున తానొక్కడనే నడిపుడ నని ఒక ఆస్ట్రియా సేనబరుచివెను.

అమెరికా వైమానికులు

అమెరికా వైమానికులలో మొదటిదళమువారు ఇటలీ గంగమునకు స్వచ్ఛందముగ చేరిరి.

ఆస్ట్రియా యుద్ధకాకలను ముంచుట

ఇటీవల ఆస్ట్రియాజేట్ల సముద్రమున టార్పెడోలలో కొట్టి బడిన యుద్ధవాంగూడ మునిగిపట్టువచ్చిని నాకాదళముక్రి నుడివెను.

జర్మనుల సమాధానములు.

ఆస్ట్రియావారిఅనస్కందనమువిఫలమగుటకు జర్మనులు సమాధానములను చెప్పవారంభించిరి. ఇటలీరాష్ట్రమును వశప రుచుకొనవలె నను తలపు ఆస్ట్రియావారి కేమియునులేదు. ఇటలీవారు ప్రాశస్త్యుల క్రొత్త సేనలను పంపవంద నిరోధించు టకే ఈ అనస్కందనము ప్రారంభించబడిన దని తెల్పులా జర్మను రాయబారులపత్రికయగు జెన్నరు టాగ్లట్టు అను అనధికారపత్రిక వ్రాసినది.

అనుకూలస్థితి.

4½ కోట్లలు పోరుజరిగినది. క్లితి మనకనుకూల మన నభిప్రాయ మందరికిని కలిగినది. మాంటెల్లోకొండలలో శి క వంతు మాత్రమే ఆస్ట్రియావారి అధికమున నున్నది. వారు సుమప్రదేశమున కేగి తెలివినో నాక్రమించు తలంపుతో మాం టెల్లోపును సముద్రమునకును నడుచు నేఅధికముగా తలపడిరి. ఇది వారికి నీడ్చించునను నూచన యంతవరకు కనబడలేదు. ఇట లీవారి నిలువసేన యుద్ధమున నింతవరకుపాల్గొనకుండ నధికము గా నున్నది. వారు బ్లాకునీయుముగపోరుచున్నారు.

ఇటలీరంగ ప్రచలనము.

లండను, జూను 19:— ఇటలీయను అధికార ప్రకట నము.— సోమవారమునాటి రాత్రియును మరునాడు, క్రాత్ర వులు ఆసియాగో పీతభూమి మొదలు మాంటెల్లోవరకును రం గము యుద్ధము వారంభింపలేదు. గ్రెప్పామాంటిలో ప్రాంత ములందు కొన్ని దాడులను తరిమివైచితిమి. ఆసియాగో పీత భూమిని మేము యుద్ధ మొనరించి అనేకమంది కైదీలను పట్టు కొంటిమి. మాంటిడెల్లాగో రెయల్మేకు దక్షిణమున శత్రువులు వికాలరంగమున యుద్ధమొనరింప నది చివరకుసన్నగిలెను. మన ఫిరంగిదళములు కేంద్రీకృతములయినప్పటినుండి శత్రువులకించు కయు విశ్రాంతి నొసగకున్నవి. 18 వ తేదీన పయోవీతిరమున ఉదయముంతయు నెచ్చుదిగ గడచెనుగాని మధ్యాహ్నము యుద్ధ మతిభయంకరముగ చెలరేగెను. సానాంత్రియ మొదలు కాండెల్లావరకును గల ప్రదేశమున నదిని దాటవలయునని శత్రువు లొనరించిన నూతనప్రయత్నము విఫలమయ్యెను. కాం డెలు ఫోన్టాలమధ్య మేము శత్రువులను దారుణముగ నెదు రొన్ని వారి సమూహవైద్యమున నెదిరించితిమి. మియోలో కా గ్నోయభాగమునందలి ఫోన్టా ముఖ్యప్రదేశమునను, కేపో సీలీ కుత్తరతటమునను అట్టి భయంకరమగుయుద్ధములే జరిగె ను. శత్రువులు మేము కరుచు నాంభింప నతడు తన్న కా పాడుకొనబాలక బాధపడుచున్నాడు. ప్రతి యడుగునకును అతిభీకరమగు యుద్ధములు జరుగుచున్నవి.

ఈ యుద్ధమున పనిచేసిన ఇటలీ మిత్రమండలి విమానములు 1500 కిలోల బాంబులను జారవిడిచి వేలకొలది బాంబులను పయోగించిరి. యుద్ధ ములచారముగ జరుగుచున్నది. శత్రువులు తమ ప్రధమలక్ష్యములను కొనుటకు ఎంతటి ప్రయత్నములను సరకుచేయుటన్నారు. అందుచేతనే అయిదు దినములనుండియు నందులకే వారు మన తుపాకులను వైమానికుల బాంబులకును బాల్పడిరి. ఇప్పటికి 9011 గురు ఫ్రైడిలు పట్టుకొనఁపడిరి. ఇంక ననేక తుపాకులను, మరఫిరంగులను పట్టుకొని 150 శత్రువిమానములను నేల గూల్చిరి. ఇటలీ మిత్రమండలి వారి విమానములం దొకటియో రెండో మరలలేదు.

శత్రువులసంఖ్యాకులుగ ముందునకరుగుట.

లండను, జూన్ 18:—ఇటలీ ప్రధానకార్యాలయము వద్దనున్న రైలువిలేజు 18-వ తేదీ నిట్లు తంతి నంపుచున్నాడు.—బ్రిటిషరంగమున నేమియు మార్పు గలుగలేదు. మన టుడిభాగపుడశముల నెదిరించుటలో మరొన్ని వివరములు తెలియకయ్యెను. ఉదయము పెండ్లికడనే పొగమంచు శత్రువులకు చాలసహాయము సేసరించి మాఫిరంగులకు చాల బాధ కరముగ నుండెను. వారనేకమందితో ముందునకరిగిరి. మా మరఫిరంగు లెడమభాగమున వాని నిలువరించినది. కాని టుడి భాగముననున్న శత్రువులమాత్రము మా ప్రధమకండకపంక్తిని 150 గజముల ప్రదేశము నాక్రమించుకొనగలిగిరి. సాయంకాలము యార్కుమైదుదశములు మాపంక్తిని చాల పరాక్రమముతో స్వస్థపరచినది. మా యుద్ధోగ్గియులలో నొకడు తమ మనుష్యుల నందఱిని గోల్పోయినను రెండు మరఫిరంగివర్ణముల గూల్చి అనేకఫిరంగులను పట్టుకొని వాని శత్రువులమీద నుపయోగించెను. ఒకవోట శత్రువులు పటాలపు ప్రధానస్థలముల ప్రదేశింప నవటిఅధికారి సేనకులను సేకరించి 20 మంది ఫ్రైడిలను కొన్ని మరఫిరంగులను బట్టుకొనెను. ఎడమభాగమున పదిమంది అట్టియులు లానికిప్రదేశంపగా నందఱు పెంటనే చంపివేయబడిరి.

ప్రాస్తు

బ్రిటిషువారొకస్థానమును మరల నాక్రమించుట.

లండను, జూన్ 19:—హెబ్బాటర్నుకు దక్షిణమున మేము దాడినది 14 వ తేదీని గోల్పోయిన యొకస్థానమును పూర్వోక్త రంగమున మరల వశపరుచుకొంటిమి. లోకరు ప్రాంతమున శత్రువులు దాడిచేయరాగా పరానువారు నిరోధించిరి. అంకరులోయలోను మెక్రికోరులో మెర్రిసుప్రాంతమునను శత్రువులు ఫిరంగుల, సభికముగాకాల్చిరిని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

రెయిన్సు రంగమున పరానువారు శత్రువుల నిరోధించుట.

18 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు రెయిన్సు రంగము నందంతటను టర్కీ సైన్యముల లాపాం వెల్లివరుకు జర్మనులు తీవ్రముగా ఫిరంగులను కాల్చిరి. ఆరెండు స్థానములకును నడుమ రాత్రి 9 గంటలకు శత్రువులు తలపడిరి. మేము వారిని పూర్తిగా నిరోధించి మాఫిరంగులు వారికి చాల నష్టమును కలిగించెను. విగ్ని ఓరమ్సులకు నడుమ మేము ఫిరంగులను గాల్చి జర్మనులను నిరోధించితిమి. వారు పలుసారులు వెనుకకు బోయిరి. మా స్థానములను చేరజాలకపోయిరి. రెయిన్సు చుట్టును జరిగిన పోరునందు గూడ మాకే అనుకూలము కలిగినది. సిల్లికి ఈశాన్యమునందున్న అడవిగుండ్ల రాగలిగిన జర్మనులను మరల తరిమివేసితిమి. నగరమును కిడివిజనులు చుట్టుకొనెను. రాత్రి చేత ఎంతవద్దము కలిగినను దానిని వశపరుచుకొనునని పట్టువడినవాకు చెప్పిరి. శత్రువులు 18-వ తేదీ రాత్రి విగ్ని మొదలు లాపాంవల్లివరుకు తలపడగా మేము నిరోధించితిమని పరానువారు ప్రకటించిరి.

అంగ్లజేమున శత్రువులు ప్రయత్నమునామ చేయునుండుట.

అంగ్లరంగమునం దంతటను సహజమగు కాంతి నెలకొననది. ఇది మోసము త్వరలో శత్రువులత్యంతతీవ్రముగా తలపడెదరు. వారెవరు తలపడుదురో తెలియదు గాని వారు దొరకినంతవరకు నైస్యముల రహస్యముండి రానించి యెవరు చేయుచున్నారో. కాన వారు పెద్దయెత్తున తలపడుదురని తోచుచున్నది. వారు తమ యుద్ధయమునకు తమసేన చాల దని భావించియుందురను నూహ నిజము కావచ్చు ననుటకు గూడ నిది నిదర్శనముగానున్నది. ఆయావా నిదివరకు మేము వెల్లడించుట కనుమానించితిమి.

విమానముల నష్టము.

ఈనెల 2-వ తేదీ నిట 48 విమానములను 9-వ తేదీని 10-వ తేదీని 49 విమానములను మేము కూల్చితిమి. జర్మనులూ తేడులలో 18 విమానములు మాక్రమెనవ్వమైనవని ప్రకటించిరి. ఈ 49 టిలో 38 టిని బ్రిటిషువారు నేలగూల్చిరి. జనవరి నెలలో జర్మనులు 78 విమానములను పరానువారు 20 విమానములను గోల్పోయిరి. ఫిబ్రవరి నెలలో పరానువారు 18 విమానములను జర్మనులు 79 విమానములను కూల్చిరి. పరానువారు 50 జర్మనులు 186, ఏప్రిల్ నెలలో పరానువారు 46 జర్మనులు 186 మేనెలలో పరానువారు 60 జర్మనులు 856 విమానములను గోల్పోయిరి.

రెయిన్సు సమీపమున యుద్ధము.

లండను, జూన్ 19:—పరాను ప్రకటనము—రెయిన్సు కాభానది వెలిఫెరివద్ద భయంకరమగుయుద్ధము జరుగుచున్నది. శత్రువుల కనేకనష్టములు గలిగినవి. వారన్నివోట్లను తరిమివేయబడిరి. రెయిన్సునకు తూర్పునకు యుద్ధము మాకనుకూలముగనే పరిణమించినది.

జర్మనులుచేయబోవు నవస్కందనము.

లండను, జూన్ 17:—జర్మనులు అంగ్లరంగమున తలపడెద రని యూహించుచున్నారు. శత్రువులు చాల మందకొడిగా నున్నారు. గుండ్లసభికముగా వదలరు. మేము తలపడినను వారు మార్గొనరు. పారిసురంగమును పట్టుకొను ప్రయత్నమిప్పు పట్టుకు విఫలమైనదిగాన వారు మరల సమద్రతీరమునకుపోవ ప్రయత్నింప వచ్చును. ప్రిన్స్సూప్రభుగారి సేన మాక్రమే యింతవరకును. అంగ్లరంగమున పోరకుండ మిగిలినది. వారిని తీసివేయుటకు మమ్ముల నవస్కందనమున కావ్యసించుటయే యగును. కాన నా సేన నవటనేయించి జర్మనులు పోరునలువలెను. తేదీని దక్షిణమున చాలనష్టపడిన సేనలను సరిగ నమర్చుకొన వరకును చేచియుండవలెను.

గానును విశేషముగ వాడుట.

లండను, జూన్ 20:—అమెరికా అధికార ప్రకటనము.—తేదీ, లోరేయనులందు గాను విశేషముగనుపయోగించబడుచున్నది. మార్కుకడశములు మా స్త్రీని దాటిపోయి కొంతమంది ఫ్రైడిలను పట్టుకొని 1 వచ్చిరి. అమెరికనులు నలుగురు గన్నించ కున్నారు. వోయిల్లో శత్రులుదాడి సెనరింప ప్రయత్నింప మేమువారిని తరిమివేచితిమి. మావైమాలికులు జూన్ 18 వ తేదీనాటి రాత్రి కాను స్థానస్వస్థులను రెయిన్సు రోడ్డు ప్రదేశములమీలను దారుల మీదను వైమానికులు విజయవంతముగ బాంబులను వేసిరి.

హేగు వైమానికప్రకటనము

లండను, జూన్ 19:—మార్షలుహేగుగారి నేటిరాత్రి ప్రకటనము—జూన్ 18 వ తేదీ నాటిరాత్రి దెహ్యము ఈశాన్య భాగమున విజయంత మగు దాడి సెనరించితిమి. కొంతమంది కై డి లను పట్టుకొంటి. మి నేటి యుద్ధమును హెబ్బాటెర్నిక తూర్పుతటమున విశేష నష్టముతో మే మనేకమంది దాడిదారుల తరిమివేచితిమి. వైమానిక యుద్ధమున మేము 15 విమానములను ధ్వంసముచేసితిమి. అయిదింటిని క్రిందికి తరిమివేచితిమి. బ్రిటిషు విమానములు 8 కన్నీంపకున్నవి. టుటిఫూట మేము 19 టున్నుల బాంబులను జారవిడిచితిమి. రాత్రి కన్నము మరియటవలన కెట్టి పనియును జరుగలేదు.

ఇంగ్లండు

అంతర్జాతీయ సంఘము.

లండను, జూన్ 20:—మరియొక పంత్రికమును నెలకొల్పవలయు నావశ్యకతను వివరించుచు బోనర్నాగారు ప్రజలమందెరమున నిట్లుచెప్పిరి— కొన్నియంశములను నిర్ణయించుటకు మాక్రమే ఇది నిశ్చయింపబడెను. చివరకు అంతర్జాతీయ మూక్రము యుద్ధపంత్రికము వారిచేత నుండును. ఈ యంశమునే ప్రశ్నల మండరిమున తెలియబరచుచు ఈసంఘమున అంతరంగిక కాభాధికారులందఱు నుండురనియు దేయమంత్రి సర్. జి. కేపుగారు సభాధిపత్యమును వహింతురనియు, రెండునూను కాఖల కలసి పనిచేయవలసివచ్చును వాని తీర్మానించుటకు ఈ సభ కధికార మీయబడెననియు అట్టి తీర్మానములలో కొన్ని యుద్ధ మంత్రివర్గమువారి విచారణ కంబడవచ్చు ననియు కక్షను ప్రభువుగారు తెలిపిరి.

హిందూదేశ ప్రభుత్వ సంస్కరణము.

లండను, జూన్ 15:—హిందూదేశమున సంస్కరణములను క్రమక్రమముగ నెట్లు నెలకొల్పవలె నను విషయమును నివిలు సర్వెంటును జాతీయవాదులును గూడ సరిగ గ్రహించలేదు. భారతీయుల సభికముగ ప్రభుత్వోద్యోగము లందు నియమించవలెను. ఇండియా, రాష్ట్రీయప్రభుత్వ సంఘము లందు నియోజితసభ్యుల సంఖ్యను వారి అధికారమును గూడ హెచ్చింపవలె నని జాతీయవాదులు తోచుచున్నారు. గాని దీనివలన బాధ్యతగల ప్రభుత్వము త్వరలో సమహారజాలదు. ఆయా కాఖలను నిష్కాపట్యముతో పరిపాలించు మంత్రులకు క్రమక్రమముగా వానివై సర్వాధికారము నొసగుటకును కాసనసభల విశ్వాసమును వారు గోల్పోయినపుడు వారిని తొలగించుటకును మాంటాగూగా రొక విధానము సేర్పరుపదగును. దీనినే క్రమక్రమముగా కలిగించెదమని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు వాగ్దానము చేసిరి. దీని నెట్లాచరణమునకు తేవలెనను విషయమునుగూర్చియే మాంటాగూగారు నూచింపవలసి యుండెను. ప్రతిరాష్ట్రీయును రెండుభాగములుగా విభజింపవలెను. వానికి కాఖలను అధికప్రకములును గూడ భిన్నములుగా నుండవలెను. ప్రస్తుతము భారతీయుల వశముచేయ వీలులేనికాఖలొకభాగముగ నుండవలెను. వానిపరిపాలన మిట్లుజరలెనే యుండును. అరోగ్యము-విద్య-కట్టడముల నిర్మాణమునుగూర్చిన కాఖలను కాసనసభలో హెచ్చుచుండినే నియోజింపబడిన సభ్యుల ఆధీనమున నవర్చురు లుంచవలెను. ఇట్లుచేయుట మోసము కాజాలదు. క్రమాభివృద్ధికి మనఃపూర్వక ప్రయత్న మని పించుకొనునని న్యూస్పేపర్సుచును పత్రిక కొకరు వ్రాసిరి.

పాటియాల్ మహారాజుగారు సందర్శించబడుట.

లండను, జూన్ 18:—“పాల్పూ గజెట్టు” విలేజు పాటియాల్ మహారాజుగారిని సందర్శింపగా నతడు హిందూదేశ ప్రజలును, సంస్థానములను యుద్ధమును సాధ్యమైనంత త్వరలో విజయవంతముగ సంకల్పించిండుటకు తగిన సహాయ మొనరింపగల రనియు, సామ్రాజ్యమందలి అన్ని భాగములవలె తమ భూతకాలాభివృద్ధికి విజయ మత్యంతావశ్యకమని వారెఱుగురు రనియు సామ్రాజ్యపారిత్య స్వత్వములను భారతభూమి వాంఛించుచున్న నది అందులకుద పరాధ్యతను గూడ వహించ నంగీకరించుచున్న దనియు, చక్రవర్తిగారును, ప్రధానిగారును భారతభూమిసహాయము నవేషింపును ననిన విజ్ఞాపనలు చేతమున చాల ప్రబోధమును గలిగించిన వనియు, ఈ యుద్ధము న్యాయస్వాతంత్ర్యములకొఱకు ఒరుగుచున్న దని హిందూదేశమున పరిగణింపబడుచున్నదనియు, జర్మనులు హిందూదేశమున జేసిన ప్రయత్నములు పూర్తిగ విఫలము లయ్యెనునటలో తన తేమియు సంజేహము లేదనియు ప్రాపంచికక్రమణమును గోరు జర్మనులకును స్వాతంత్ర్యార్థము పోయి బ్రిటిషుప్రజలకు నింతవ్యత్యాస ముండ భారతీయులు బ్రిటిషువారి పరిపాలనకు గుఱులు జర్మను పరిపాలనము నెన్నడును గోరరనియు నతడు పలికెను.

శత్రునౌకల నిరోధము

లండను, జూన్ 19:—కీలుజి ఆస్టెండులవై నౌకా విమానములు దాడినలుపుట వలన కరిగిన గొప్ప లాభ యొకటి కలదు. 21 డిప్ట్రీయరులును చాల అంతగ్గాములును వెట్కూచిన్న నౌకలునుప్రూజెను దారులలోను కాల్యలోను తిట్కూచి యున్నవి. అచట వానివైని నిరంతరమును బాంబులుకదలబడుచుండునని ప్లామ్మెంటుసభలో డాక్టరు మెకన్నా రాగారనిరి.

హోజునుగారి నాదరించుట.

లండను, జూన్ 19:—బ్రిటిషు ఎంపైరులీకు వారు హోజునుగారి నాదరించుచు నొకవిందు జేసిరి. ఆసయము మన నతడు రుహ్యాధిపతిని విచారించుచు జర్మనీదానికొనరించిన యపచారమును ఖండించెను. బోర్నెవిట్కూల తెలివితక్కువ వలన ఎన్నడును సంధి జరుగ నేరదు. మిత్రమండలి విజయము వలననే యది సరకుడగలదు. యుద్ధమింకొక సంవత్సరమే జరిగినను పదివందవత్సరములే జరిగినను అట్టిరీయా యుద్ధాంతమును జూడ కంకణము గట్టిచున్నది. కొడియండి కాంతి వాడుల హీనస్వము చేకాభిమానుల సింహగర్జనను నడగిపోయెను. యుద్ధరంగమున ప్రవేశించుచున్న అమెరికా దేశము నత డేదేనియు ప్రశంసించెను. త్వరలో విజయ మొందవలయునని జర్మను ప్రయత్నించు చున్నదిగాని మిత్రమండలి ధైర్యము చలింకజాలదు.

పేకింగు, జూను 18:-- హెంఘులోని బయ్యన్న హిందూదేశపు నల్లమందులో మిగిలిన 1700 ప్రైవేట్లను 6200 అంబల ధరకు కొని నాన్సింగ్ లోని చీనాంధికేయకు ప్రైవేట్ 6200 టేబులకు క్రయం చేసి పరిష్కారముజరిగినది. బైరువాదు దొరతనమునా 50 లక్షలదోల్లర్ల నిచ్చి 150 లక్షల జాతీయపత్రములను పుచ్చుకొందురు. సిండికేటువారు నాలోని యూనైటెడ్ ఫండ్ ఫంక్షను పారసీకమునుండి రవానాగ వచ్చినదానిని కూడ నిదివరకే కొనిరి.

మొదటి అధ్యక్షుడు

మొదటి అధ్యక్షుడు వారు రెండవసారి పారిశ్రామిక వాణిజ్యములను గూర్చి తీర్మానించిరి. పారిశ్రామిక పరిశ్రమలను గూర్చి (1) సంస్థానమున కేంద్రమునందు సంస్థానావసరములకు సరిపోవు చున్నవి (2) సంస్థానమునందు తయారు చేయబడిన ఏ పదార్థము లెంతవరకు విదేశ కార్యములకు పంపయోగింపబడుచున్నవి (3) క్రొత్త పరిశ్రమలు ఏర్పాటుచేయుచున్నవా (4) సంస్థానములలోనే వాణిజ్యమును క్రొత్తవాని నెంతవరకు తయారు చేయవచ్చును-అను అంశములను విచారించుటకొక సంఘము నెలకొల్పి కలసిందని వి. ఎన్. పాండురతి ఆయనరుగా నొక తీర్మానము నుపహరించిరి. సంస్థానపు ముఖ్య పదార్థము లెప్పుడెంతటి మొత్తమునందు దొరకునదియు వర్తమాన కాలిక్రమము గాన సాగునకు యా 25000 ల తరమునందు మొత్తమునందు దొరికినదిని నియమింప వలయునని ఆయన నూచించెను. ఇందుల కభ్యుదయ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవిగాని పరిశోధనలు సంస్థానపు ఆదాయములను బట్టి జరుగుచుండు నని ఆభ్యుదయము చెప్పిరి.

దొరతనమువారి వివిధకారముల దొరతనపు టుపయోగాగర్హ మెట్టిపదార్థము లెంతవరకు కావలయుననియు లెలుపల నివేదించి, పాకర్వార్డుకు కేంద్రీకృతముగ నిర్దేశించి నియమింప వలసిందని ఎం.ఎల్. వరదాచలయ్య గారు పాదించిరి. ఈయం శమును గూర్చి చాలవచ్చు విషయము. కేంద్రీకృతముగ నిర్దేశించి నియమించుటకునే తేరు తేరుగ నుండిననే బాగుండునని ఆభ్యుదయము చెప్పిరి.

వివిధకారములను తాముగనే కల్పాక్షరములతో పని చేసి గురుప్రతినిధి నాధారపడకుండునని బాగుండునని భావించునని.

కల్పాక్షరములే తెలియగలిగి లంచములిచ్చి క్రిందివారిచే పనిచేయింప నెంచక ప్రత్యక్షముగ నధికారులతో వ్యవహరించిన నెట్టియిబ్బందులును గలిగియుండక పోవునని ఆభ్యుదయము చెప్పిరి.

గల్లం దొలమట మొదలగు పనుల సంస్థానమునా రా రంభించిన వందలార్థము గలుగునని పారిశ్రామికాధికారి రంగ స్వామి ఆయనరుగా చెప్పగా ఆటివారి ప్రజలు స్వయముగ స్థాపించుటలను నెమ్మగను లాభము గలుగగలదని ఆభ్యుదయము చెప్పిరి.

భూమి కలకాటాంతులను నెలకొల్పవలసిన దని దివా ను సానాద్దర కె. పి. ప్రత్యక్షము చెప్పిగా నొక తీర్మానము నుపహరించిరి.

ఈయనపదాదమును పారిశ్రామిక వాణిజ్య సంఘము ద్వారా పంపిన దొరతనమువారు తన పరిశోధనల చేసి ఆయన ప్రజల నాలోచించెదననియు అప్పు డిసంగతిని రాబోవు సభలో తీర్మానించు టుదలమని ఆభ్యుదయము చెప్పిరి.

వ్యవసాయభివృద్ధినిగూర్చి వెంటనే తన మార్పుల చేయుటకు తీర్మానాధికారి దావ్యు కోల్పోయిన గానక తీర్మానము చేయ నొక్కడుతప్ప తీర్మాన అందరు దానినంగీకరించిరి. పల్లెటూరి బడులలో వ్యవసాయ విద్యను నిర్వహించు చేయవలసిందని తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడెను. కోల్పోయిన గానక తీర్మానమునకు ఆచరణ యోగ్యముకాదని.

గ్రామములందు వ్యవసాయవిద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము వ్యవసాయ కాళివారును విద్యా కాళివారును ముందుగా నాలోచించుకొను టావశ్యకమని విద్యాకాళివారి రావలించిరని.

సభవారు నెలకొల్పి ముఖ్యాంశములను సమావేశముగ తీర్మానించిరి.

భారతీయ : పాకర్వార్డుకు 8 నుండి 12 ఏండ్లకు హెచ్చింపవలయుననియు, నివేషక పునరుద్ధరణ 12 నుండి 14 ఏండ్లకు హెచ్చింపవలసిందనియు దొరతనమువారిని కోరి నున్న కించిన బహిరంగసభ ఎం. వి. నా గాయణ ఆయనరుగా దారి యాజమాన్యమున నిన్నుమల సమావేశమయ్యెను. సభకే తెలివిన శ్రీమంధ ఆయనరుగ నభిప్రాయమిచ్చినను మొదటితీర్మానము ఓడిపోయెను. తీర్మానవిచ్ఛిన్నమవడలేదు.

నెల్లూరులోని లక్ష్మీ నర్సారెడ్డి రాజధాని నెల్లూరు పంచాయతను గుంచి కార్యదర్శి ప. శివకామయ్యగారిట్లు ప్రాయముచున్నాడు:- ఈ పంచాయతకు దరఖాస్తులను పంపుటకు కడపటిదినము నాక 21-న లేదా నుండి జూలై 16-న లేదా మార్చుదినది. దరఖాస్తులు పంపువారు ప్రజకే దుసును నాలుగు రూపాయలతో గూడ కార్యములకు పంపవలెను. ఇతర విషయములను తెలిసికొన గోరునాడు కార్యదర్శులకు ప్రాయముచున్నాడు.

వృత్తాంతములు

సంస్థానాధి పతుల సమావేశము:- ఢిల్లీలో సంస్థానాధిపతుల సమావేశము నవంబరు నెల 7 న లేచిరి జరుగును.

వి. జె. పటేలుగారి స్థానమున రావు పాపేబు హరి లాల్ చేరెను భాయి దేశాయగారు బంబాయి కానన సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బంబాయిలో యందు సభగా చాల తీవ్రమైన యయి నది. నగరమున పెద్దకాగ్యాలయములు అయియున్నవి. చిన్నవి ఆశీశము లున్నవి. అయిన పెద్దవాటిలో మాకు పనిచేయు నిల్వలో లేదు. నగరమున పనులున్న గాన అంతగా బాధ కరముగ నుండలేదు.

గుంటూరు జిల్లా గుర్తికాలలోని భాషాభిలాషిణీ సంఘ మత్తవత్సరోత్సవ సభ 23 లేచి ఆచారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఆంగ్లాభివృద్ధినిగూర్చి, ఆంగ్లవిద్యనుగూర్చి నగు సోమయాజుల వెంకట సుబ్బయ్య పంతులుగారి నుగ్రా సనాధి పత్యముతో జరుపబడును.

క్రొత్త మొహూరు:- రాబోవు వార్షమునండియు క్రొత్త మొహూరును తయారుచేయుటకు. మాదిరి నాచెయిలు కొన్ని అలవాటున కంపబడినది. ఇది ముఖ్యముగ గోధు మల వ్యాపార పాకర్వార్డుకుండునను. దానినిద మొక ప్రక్క "రెవ జాబ్బుచేరక్ర" యను పేరున వారి ముఖ్యమము, రెండవప్రక్క "15 రూపాయలు ఇండియా 1918" అనియు ముద్రింపబడియున్నది.

క్రొత్త యూనియను:- అంతకే పూర్వజిల్లా గుర్తికాలాలో కోనకోండల, ఎల్లూరుగ్రామముల (చిన్న పల్లెటూ గాక) ను యూనియనులనుగా చేయుటకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. యూనియనులు జూలై 16 లేచిండి అనులులో నికి వచ్చును. ప్రతియూనియనునందు 7 గురు పంచాయతీ సభ్యులు బుందురు.

మొన్నటి 19-న లేచిని బంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు సహాయాధ్యక్షుడు చిరునాటు హెచ్చి-నెట్లూరుగా ను నా తన చిత్రకళాకాలను తెనమరు గంభీరవత్సరము గావించిరి. మానవసామ్యత్యాగము భారతదేశము స్వచ్ఛము నిర్వహించవలసి యున్నది. ఈ సమయమున విద్యాధులు సామ్రాజ్య సంరక్షకాధులు చేతనైకంతకమాము నొందిరి భారతభూమి యతము గడించుచుగాకయని హెచ్చరించిరి.

ఉత్తరసర్కారులలో మెకానికల్ ఇంజనీరింగు పాఠశాల:- చెన్నై పురిరాజధానిలో పరిశ్రమల దైర్ఘ్యము ఇన్నిన వి. సి. ఎన్. గారు ఉత్తరసర్కారులలో మెకానికల్ ఇంజనీరింగు పాఠశాల:- చెన్నై పురిరాజధానిలో పరిశ్రమల దైర్ఘ్యము ఇన్నిన వి. సి. ఎన్. గారు ఉత్తరసర్కారులలో మెకానికల్ ఇంజనీరింగు పాఠశాలను పంపుటకు నూచనలను, పంపవలెనని ఇన్నినగాను కోరిరి. పెట్టికలు పరిశ్రమ నుండి మెకానికల్ ఇంజనీరింగు పరిశ్రమ, పుడకరింగు పరిశ్రమ తీసివేసి వానికి బదులు స్కూలు లీరింగు స్పెషిటీలు పరిశ్రమధానమును నెలకొల్పవలెను, ప్రాథమికతలే మరి 2 సం. ములకము జరిపి తరువాత నిలిపివేయుటకును, చెన్నై పురి ప్రభుత్వముగూడ కార్యముగ నేర్పించి వానియందు ఇండ్లొక్కయలు తరగతిని పెట్టుటకును, పారిశ్రామిక విద్యార్థియయయోచనను ప్రస్తుతము ఆపివేయుటకును ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

ఏలూరులోని హిందూ యువజనసంఘము వారు ఒక వార్షము క్రిందట నుమారు 5000 విలువచేయు "మ్యూజిక్ లాంఛను" తెప్పించియున్నారు. ఆంగ్లదేశకే గ్రంథాలయము లలో యా నూతనమార్గ చుకలించుటకు వీరే ప్రభుములని నే తలచెదను. మ్యూజిక్ లాంఛనును గుంట్లైన నాకు ఆనగని నూపాయిలు విరాళము నొందుచున్నా దని ఒకరు ప్రాయము చున్నారు. వీరి బట్టి సభ్యుగౌరవ యువయోగములు (హింద నగును. రాబోవువార్షములో సంఘము నిజమై చేయ నున్నట్లు వైయున్నాడు. 10000 యెన్లీ పేలుగుల సంఘసభ్యుల భిక్షననిర్వాహమునై ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఇందుకు పనిమందిలోపు గ్రామముల యొద్దకు వెళ్లిసభ్యుల వారి కల్లనే నుమారు 2000 చునాలు తడిపట్టును నినుచున్నాను. కల్లాప్రగడ పానకాలగూర్చి వి. వి. వి. ఎల్ గారు నునారు 600 లు విలువచేయని గోధుమిచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

రెయిన్సు మట్టికి

పొర్చుగీసు, జూన్ 20:- రెయిన్సు యొద్దము చాల భయం కరముగ నున్నది. పరానువారిమీద నాకస్మికముగ పడ నెంచియు శత్రువులు విఫలులైరి. యొద్దమునకు పూర్వము గాను పెల్లులు విశేషముగ నుపయోగింపబడినవి. పంక్తి యెచ్చటను కంకలేగు. జర్మనువత్సము లపారముగనున్నవి. "లిబెర్టీ" పత్రిక ఇల్లు ప్రాయముచున్నది. పరాను మూలదేశము లున్నంతకాలము శత్రువు లెచ్చును మనపంతుల భేదించబాలరు. జవరలుపాకుగా వారంభించుచున్న సైనికవిధానము సఫలమగుచున్నది. "టైముస్" పత్రిక ఇల్లు ప్రాయముచున్నది. ప్రధాన యొద్దము చేయవలసిన ప్రజకేయన గాక ఇతర ప్రజకేయలను చిన్న యొద్దముల నొనరించును సునుముజూచి ఒక్కమాటుగ విగడపడుట కిది శత్రువు లొనరించి తెల్లముగ నుండవచ్చును.

The Bombay Municipalities Enquiry Committee. The Conclusions Arrived at.

Poona, June 20. The Pratt Committee appointed by the Government to report upon question self-governing local Self-Government has concluded its three days sittings. The committee comprised the Commissioners of Northern, Central and Southern divisions, Messrs. Sathar, Paranjpye and Ebrahim Jaffer and five other gentlemen including Mr. Thomas, Secretary to the Government. The basis of Electoral Franchise for municipal elections formed the first question considered by the Committee. The Hon'ble Mr. Paranjpye proposed that all literate adults, male or female and tax payers even if illiterate, should be given the vote. This was thought too sweeping and was rejected by the majority. The question whether there should be special educational qualifications for the exercise of the franchise was objected to by Mahomedan members if it did not include special Mahomedan electorate. This led to the consideration of the question of a general ward forming a sort of special constituency with an electorate based solely on educational qualifications. After lengthy discussion it was decided by a majority that such a general ward might be recommended subject to two conditions namely that the municipality asks for such arrangement and that the number of qualified voters be large enough to form a reasonable electorate. The majority of the committee were also of opinion that plural voting, that is voting by the same individual in both territorial ward and special constituency should not be allowed. In regard to educational qualifications of voters in general ward the Vernacular School Final and Matriculation examinations were considered too low and it was agreed that qualifications be the same as those set forth in section 12 sub-section 1 of the Municipal Act with the omission of assessors. On the question of tax paying qualification of voters the committee after a lengthy discussion agreed with the principle put forward by Mr. Thomas that every tax payer should have a vote and recommended that enquiries should be made to ascertain to what extent the principle could be applied.

On the second and third days of the Pratt committee meeting the committee carried the question of taxpaying qualification of voters a step further by recommending that rent paying qualification for voters might reasonably be introduced in all municipalities subject to some minimum limit of rent. In the matter of undivided Hindu or Mahomedan families living under one roof and assessed for municipal taxation in one valuation or paying one single rental to landlord the question of giving votes to two or more of adult members by a division of total taxation of rent by minimum amount prescribed was rejected as impracticable. The majority of the committee were likewise of opinion if necessary to retain qualifications provided in section 12, sub-section 1 of Municipal Act and to add to them District Medical Practitioners, Veterinary Graduates and Licentiate Mechanical Engineers. The committee were of opinion that every sufficiently important community should be entitled to representation by nomination where necessary and that in special constituencies for Mahomedans there should be no plural voting. In the matter of the basis of electoral franchise in Taluka Local Board elections the committee recommended that the minimum tax be so fixed as to enfranchise in every taluka not less than 40 per cent of the whole body of occupants. It also recommended that payers of land revenue should receive franchise which should be extended to tax payers who pay other kinds of taxes within the area under jurisdiction of local board subject to some qualifying minimum. The committee did not consider themselves authorized to enter upon the large question of constitution of local boards. They also considered that no special constituencies were required in taluka or district local boards except in the case of Mahomedans. The committee recommended the creation by the Government of a Local Self-Government Board comprising one member elected by Presidents of all Municipalities in the Presidency and one member elected by Presidents of all Local Boards. In regard to the appointment of the Chief Executive Officers the committee recommended the creation of Provincial Municipal Service with the minimum monthly salary of Rs. 150, the maximum being fixed by the Government. The question of retention of Municipal Commissioners in mofussil was decided by the committee in the affirmative. Owing to the short time the system had been under trial it was likewise decided that for the present there should be no modification in their position and powers.

BOMBAY, June 20.

Rao Sahab Harilal D. Desai has been elected Additional Member of the Bombay Legislative Council by the District Local Boards, Northern Division, in the place of the Hon'ble Mr. V. J. Patel resigned, being elected Additional Member of the Imperial Legislative Council.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Patiala Maharajah Interviewed.

India's Loyalty Emphasised.

LONDON, June 18. (8.50 P. M.)

The Maharajah of Patiala interviewed by the "Pall Mall Gazette" emphasised that Indian States as well as the Indian people would do all in their power to bring the war to a successful issue. They knew their stakes in the struggle were as heavy as those of any other part of the Empire. If India was anxious to share the privileges of membership of the British Empire she was equally ready to share the responsibilities which the membership entailed. The King Emperor's message to the Princes and people of India and Premier's appeal had deeply stirred the Indian and awakened the greatest enthusiasm for war which was regarded in India as a struggle between the forces of righteousness and the forces of injustice. He did not doubt the utter futility of German propaganda in India. Indians would never dream of exchanging British for German rule, which formed the great contrast the former standing for liberty and freedom and the latter for world dominion.

Syria and Palestine Relief Fund.

More Money Wanted.

The Great Good work Done by the Fund.

LONDON, June 19 (7.15 A. M.)

The Press Bureau states that the Syria and Palestine Relief Fund needs a hundred thousand sterling more in 1918. The Fund is playing a great part in the reconstruction of Syria and Palestine by the British Administration which has already achieved remarkable results in remedying conditions due to the ruthlessness of the Turks namely the terrible starvation and disease especially at Lebanon where there have been over a hundred and fifty thousand deaths. The work of the Fund consists firstly in the distribution of food and clothing to thousands of refugees and those unable to earn a livelihood, secondly, medical relief, thirdly, care of children including numberless orphans and fourthly, provisional employment.

MR. HUGHES ENTERTAINED.

His Sympathy with Russia.

War to the Knife till Allied Victory.

LONDON, June 19. (9.30 P. M.)

Mr. Hughes entertained to luncheon at the British Empire League commiserated Russia and the tragic spectacle of her treatment by Germany. Shibboleths of Bolshevism would not produce peace which was only attainable by allied victory. Whether the war lasted one year or ten years longer Australia would see it through. The faint whisperings of a few pacifists were drowned in the mighty determined shout of the patriotic people. He paid special tribute to the Americans who did not dream of peace and were stepping into the forefront of the battle. Germany was trying her hardest to grasp a quick elusive victory but nothing would break the spirit of the allies whose minds should be purged of all thoughts of peace.

Imperial Fiscal Preference.

Premier Massey's Speech.

LONDON, June 19. (9.20 P. M.)

NEW ZEALAND.—Premier Massey in a speech at the British Empire Producers' luncheon emphasised the paramount importance of the Colonies and also the necessity after the war of retaining German prohibition of commercial, financial, social and political activities of enemy aliens within the Empire. He urged the adoption of Imperial Fiscal Preference including Preference for British ships between the Empire ports. He added that there should be generous treatment of Allied trade.

A Centre for Newspaper Correspondents.

Lord Beaverbrook on Britain's Mighty Effort.

LONDON, June 19. (9.30 P. M.)

Lord Beaverbrook to-day opened a centre in Norfolk Street for the Dominions, Allied and Neutral correspondents affording closer touch with each other and the Ministry of Information. Lord Beaverbrook hoped they would familiarise themselves with what Britain was doing and study the national determination which was equally vital to victory with the spirit of the fighting men.

Charge of Conspiracy Against Sir J. Jonas.

LONDON, June 19. (9.20 P. M.)

The hearing of the charge of conspiracy against Sir Joseph Jonas (see June 12th) was resumed at Bow Street this morning. The indictment also included Charles Alfred Vernon and other persons unknown. Sir Richard Muir prosecuting said towards the end of 1913 at the request of Jonas Vernon, whose name was formerly Hahn, he obtained from the Foreman of Messrs. Vickers named Zeischang important information regarding Vickers New Works which apparently Jonas communicated to a friend of his named Paul Von Gontard, a resident of Berlin, where he was connected with armament works. The case was adjourned till June 29th.

Belgian Coast Operations.

Enemy Vessels Penned in Docks.

LONDON, June 19

In the House of Commons Dr. Macnamara stated that the recent operations at Zeebrugge and Ostend were more successful than had at first been supposed. Twenty-one destroyers, a large number of submarines and numerous auxiliary craft were penned in the Bruges docks and the canal where they were constantly being bombed.

The Sub-Cabinet Committee.

Its Functions and Duties.

LONDON, June 20.

In the House of Commons Mr. Bonar Law explaining the arrangement for another Cabinet for affairs said:—It was simply intended to appoint a committee to handle a definite set of questions the ultimate authority remaining with the War Cabinet.

Lord Curzon amplifying this statement in the House of Lords said the committee would consist of members connected with the principal Home Departments meeting at least once weekly under the presidency of the Home Secretary Sir G. Cave. All domestic questions requiring co-operation of more than one department would be empowered to decide on behalf of the Cabinet but larger questions of policy would be referred at Chairman's discretion to the War Cabinet.

A LEAGUE OF NATIONS.

Viscount Grey on Essentials.

German Military Policy Must Change.

LONDON, June 19.

Viscount Grey of Falloden has broken his prolonged silence on political affairs by publishing a pamphlet written on May 11th, explaining in concrete terms some of the essentials of the League of Nations. He begins by showing that the first condition of the League is that it must be adopted with earnestness and conviction by the Executive Heads of States. This condition he maintains is present as regards the United States and it is or will be as regards all the Allies, while among the enemies Austria has publicly shown a disposition to accept the proposal and probably welcomes it genuinely, though secretly as a safeguard not only against old enemies but against Prussian domination. Small states both belligerent and neutral must be able to join the League as a safeguard against aggression. As regards Germany, where the recent military successes and the ascendancy of Prussian militarism have silenced the advocates of anything but force, she will have to be convinced that force does not pay and that the aims and policy of her military rulers inflict intolerable sufferings upon her. Till Germany feels this to be true the League of Nations in the sense intended by President Wilson will be impossible; for a League such as President Wilson desires must include Germany.

Limitation of National Action.

The second condition is that the Governments and peoples of States willing to found a League must understand clearly that it will impose a limitation upon the national action of each and may entail some inconvenient obligations. Stronger nations must forego the right to make their interests prevail against weaker States by force before settlement by conference, conciliation or arbitration has been tried. If any nation refuses to observe this limitation and rejects peaceful methods and resorts to force then the other nations must use combined economic or military and naval force against it. Anything less than this would be valueless.

German Domination Impracticable.

Viscount Grey tells the story of an African Chief who protested against paying taxes saying that before the British came he could get all he wanted by raiding his neighbour and as for protection he was quite ready to protect his tribe from similar raids. After this war, with the view of Great States, asked Viscount Grey, be that of the African Chief or of individuals of what we call civilised nations? He emphasises that with science and inventions war is getting more terrible and more destructive. He mentions poison gas, attacking of undefended towns from the sea and big cities from the air as being adopted first by Germany who thus forced reprisals and asks what will war be like twenty years hence? If there is to be concentrated preparation for more war, researches of science will be henceforth devoted to discovering methods whereby the human race can be destroyed. Even the Germans are not blind to this but as far as Viscount Grey sees their rulers propose to avoid future wars by establishing the domination of Germany for ever. But peace can never thus be secured; because the idea is impracticable, unfair and abhorrent.

Militarism the Enemy of Mankind.

Viscount Grey thinks that the establishment and maintenance of League of Nations is more important and more essential to secure peace than any actual terms that may conclude this war. For the best terms will be of little value unless future relations between states are based on something that will prevent the recurrence of militarism. Nations like individuals must learn by experience or suffer. Indeed the nations have come to a great crisis where it will be a case of learn or perish. The United States and the Allies cannot save the world from militarism unless Germany learns the lesson thoroughly and completely and they will not save the world or even themselves by a complete victory over Germany, until they too have learned and can apply the lesson that militarism has become the deadly enemy of mankind.

Winning the War.

Premier on National Unity.

LONDON, June 19.

The Premier in a letter to Mr. Greer, the coalition candidate for Clapham, who is being opposed, says the only issue at present is national unity in the resolve to subordinate everything to winning the war. The Germans are bent on undermining the morale of the Allies by promoting dissension and distrust behind the lines but we have got to show that until the attempt of the unpunished military oligarchy to impose its despotism on the world has been definitely defeated nothing can turn us aside from our goal. Only through winning can we realise the ideals of freedom for which we entered the war.

The Seamen's Union.

Mr. Havelock's Indignation.

LONDON, June 20.

Mr. Havelock Wilson in an interview expressed indignation at Captain Tupper's treatment in Sweden. All branches of the Union were passing resolutions calling on the Government to prevent Mr. Branting attending the Labour Conference in London. The Union also objected to the visit of Teclatra. According to newspapers, the authorities will not allow Teclatra to land. A telegram from Amsterdam says that it is official statement that Teclatra's visit to England has been postponed.

Control of Commodities.

Great National Saving.

Mr. Law's Defence.

LONDON, June 23.

(1 A. M.) In the House of Commons Mr. Bonar Law speaking on the report of the vote of credit justified State control of various commodities. He said that the country saved twenty millions last year by taking over War Office co-operation with the Dominions.

The Ministry of Munitions had rescued the cost of eight hundred guns by £20 since 1915, four pint five Howitzers by £335 and Howitzers shells by forty shillings each in case of the rise in wages and cost of materials. In 1915 prices were still paid for ammunition for these two weapons the cost would have been another forty five millions. The heads of War Office, Admiralty and Ministry of Munitions were forming themselves into a committee with Lord Colwyn as Chairman and use of results were expected.

The Report of the Shipping Committee.

LONDON, June 20.

Report is published of the Committee appointed by the Board of Trade to consider the position of shipping and shipping industries after the war. After reviewing the situation created by the war including the heavy financial burden to which British shipping industry has been subjected in the late part of the conduct of the war the report declares that the demand for shipping after the war will probably be greater than if there had been no war while we shall be left with a merchant marine inadequate to meet our needs. It will be necessary to make the restoration of merchant marine the first charge on national resources. The recommendations of the Committee which are unanimous include the following: The early removal of Government Control of shipping. Vessel still required for Government purposes should be chartered at market rates and an advantage enjoyed by foreign shipowners regarding rates should cease on the termination of war, if not earlier. Immediate steps should be taken to bring Government rates paid to British shipowners to a level ensuring the reasonable return on vessels built at the present prices. The report proceeds:—We consider that no peace would be satisfactory which did not enforce the surrender of enemy shipping and inflicting drastic and exemplary punishment for enemy's crimes at sea. Enemy countries should be required as a condition of peace to surrender to the Allies all their merchant shipping whether in enemy or neutral ports at the close of hostilities, to forfeit all ships laid up since the outbreak of hostilities in ports and in countries that have become involved in the war or broken off diplomatic relations with them, and restore to the Allies all Allied shipping that may have come into their possession since the outbreak of hostilities. Shipping thus taken over from the enemy should be utilized as far as possible to assist in demobilisation and to release for trade a proportion of Allied shipping absorbed in the transport work. When demobilisation is completed all unused enemy vessels should be sold by auction in various countries, the proceeds being treated as part of common war indemnity paid by the enemies. Provided such an arrangement is possible, we think that a scheme of distribution which would secure allocation of enemy tonnage among Allies in some rough proportion to losses sustained by individual Allied countries would offer many advantages, otherwise enemy vessels should be sold by auction in various countries to the highest bidder of the Allied Nationality acting on behalf of the Allied interests. The condition of sale should prevent retransfer of vessels to enemy interests for such a period as restrictions may be imposed on enemy's shipping trade generally. The Committee declares that it is essential on the conclusion of peace that we be prepared to complete annually not less than two million tons net of merchant shipping and makes recommendations in this connection. It declares that Government control of construction should cease immediately after the war and urges that even during war facilities should be afforded to builders to construct liner tonnage to owners' own designs with such limitations as are necessary to ensure rapid output and large carrying capacity. The Committee recommends that it would be desirable after the war to relax considerably the present licensing system as regards transfer of vessels to non enemy flags. Report says special restrictions on building for Germany or transfer to German flag would be useless, unless all Allies including the United States act similarly and are prepared to exert pressure on neutrals in the matters. If Allies decide to take such measure during the early reconstruction period building of ships in Empire for enemy owners and transfers to enemy flags should be prohibited for such time as these measures are enforced.

Same result as far as this country is concerned could be largely attained by British shipowners and shipbuilders themselves in giving preference to all flags, over enemy flags, both respecting building and transfer.

As regards Conference agreements the report comments upon too common evasions and subterfuge on the part of Germans who observed agreements only as far as it paid them to do so but concludes that it would be inexpedient to prohibit Conference arrangements.

The report says: German shipping was the spearhead of German aggression. It was used to further German aims especially in the Near and Middle East, Equatorial Africa, South and Central America and the Far East.

As regards Coasting and Inter-Imperial Trades, the Committee recommends strict application to foreign ships calling at British ports of all safety and health requirements imposed on British shipping. It says, restriction of employment of foreign Seamen on British ships is undesirable, but the matter should be a natural born British subject. The Committee doubts the expediency of general exclusion of foreign flags from Coasting and Inter-Imperial trades and does not support the recommendations of the Dominions Royal Commission of subsidised Mail Services and Mail subsidies being subject to certain freight conditions.

Central Powers

The Russian Black Sea Fleet. A Quarrel Over It.

LAHORE, June 20.
LONDON, June 14th.—The "Weser Zeitung" says that the Turks and Germans are contending over the ownership of Russia's Black Sea Fleet. Writers in the Entente country suggest that the Allies must be prepared for its emergence into the Mediterranean. The German guarantees not to make use of ships are unlikely to affect this view.

Since the Greek success against the Bulgars the French have been advancing in the neighbourhood of Lake Ochrida and they now announce that they have gained 15 kilometres of ground on an 18 kilometre front capturing 11 villages.—("C. & M. G. cable.")

15 Gothas Destroyed by Fire.

LAHORE, June 14.
LONDON, June 20.—The Amsterdam correspondent of the Exchange Telegram Company bears that a fire at Nevelles aerodrome destroyed 15 new Gothas. Two German non-coms have been charged with incendiarism.—("C. & M. G." cable).

10,000 Germans in China To be Expelled to Australia. German Reprisals Threatened.

AMSTERDAM.—The "Deutsche Tageszeitung" states that the moment it is proved that ten thousand Germans are to be expelled from China and interned in Australia Germany will imprison ten thousand inhabitants of the occupied French districts until Germans are sent back to China and compensated for their losses.

Hindenburg Demands Austrian Divisions for the West.

PARIS.—The "Echo de Paris" says: According to trustworthy information Marshal Hindenburg three months ago demanded three Austrian divisions for the Western front. The demand was refused on the ground that the Austrian public would not permit the despatch of Austrians thither, but an offensive against Italy was promised to which the German High Command agreed.

The Food Situation. Growing Worse in Austria and Germany.

The worsening food situation in Austria and Germany is shown by the reduction of the bread ration in Vienna by half namely to ninety grammes per head daily and by increase in the price of grain in Germany. In this connection the "Vorwärts" declares that dearth of living has already produced a vast amount of discontent. The paper also points out that English grain prices compare favourably with grain prices in Germany.

Torpedoed Austrian Dreadnoughts. Second Vessel Believed Sunk.

LONDON, June 19.
The Minister of Marine states that floating debris leads to the presumption that the second Austrian Dreadnought, recently torpedoed in the Adriatic, was also sunk.

America

British Mission in Chile.

SANTIAGO DE CHILE.—Sir Maurice De Bunsen, with his British mission was enthusiastically welcomed here, the crowd shouting:—Long live Britain, long live the Entente.

Navy's Personnel Increased.

WASHINGTON.—The House of Representatives has approved the permanent increase in the enlisted personnel of the Navy from 87,180 to 131,485. The increase has already been passed by the Senate.

General

Strength of Czech-Slovaks.

A telegram to the "Times" from Stockholm says:—The Czech-Slovaks who are troubling the Lenin Government number 150,000 of whom 60,000 are in the Penzan Don and the Kuan districts and the remainder in Siberia.

Peace Forced Upon Country.

AMSTERDAM.—A telegram from Bukharest says:—Loud cheers greeted the King's appearance at the opening of Parliament, also the reference in his speech stating that prolongation of resistance would have completely exhausted the country. Rumania concluded a peace which was forced upon her.

New Allied Commander.

ATHENS.—The new Commander-in-Chief at Salonika, General D'Esperey, who was conspicuous at the battle of the Marne in 1914 was entertained to luncheon here. He could rely on the enthusiastic support of the Greek Government.

Opium Monopoly in China. Government's Agreement.

PEKING.—An agreement has been signed whereby the Government purchases seventeen hundred chests, the balance of the Shanghai Combine's stock of Indian opium, at 6200 taels a chest and sells them at 8200 taels to the Chinese Syndicate with headquarters at Nanking. The Combine pays Government five million dollars and receives fifteen million National Bonds. The Syndicate purchased all opium in China consisting of Yunnan product and smuggled Persian opium before the enforcement of the monopoly.

Western Front

Struggle Near Rheims.

The latest French communique adds:—On the Periphery of Rheims violent fighting occurred in which the enemy sustained heavy losses and was everywhere repulsed. East of Rheims the struggle also ended in our favour.

Attack on Rheims Front.

Successful French Resistance.

German Storm Troops Defeated.

LONDON, June 19:—(5-10 P. M.)
A French communique says: At six o'clock last evening the Germans launched a violent artillery preparation on the whole Rheims front from region of Vignay to the east of La Pompelle. The enemy attacked at nine in the evening between these two points. We resisted with full success the assault of the enemy, whom our counter-fire had sorely tried. Between Vignay and Ormes the German storm troops were stopped by our fire and had to fall back several times on their lines of departure and finally could not reach our positions. The struggle around Rheims also ended in our favour. The Germans who succeeded in penetrating the wood northeast of Sillery were driven out by counter-attacks. Prisoners taken in the region of Rheims declared that the city, which was attacked by three divisions, was to be taken during the night at all costs.

Rheims Heavily Bombarded.

Appalling German Losses.

German Plans For Great Operations.

PARIS: The attack on Rheims was a heavy and complete defeat for the enemy who counted on surprising the French. A veritable deluge of gas shells preceded the attack. The line nowhere gave way and German losses were appalling. The "Liberte" commenting says:—The affair shows that enemy will never be able to break through when the French reserves are available. The strategy of General Foch is beginning to bear fruit.

The "Temps" however regards abortive attempt against Rheims as big local operation and thinks it may be a wily move on the part of the enemy to precede his big operations by local actions on a more or less extended scale on other part of the line than that chosen for the main operation.

Why Rheims has not been Taken?

LONDON, June 14th:—General Von Ardenne writing in the "Berliner Tageblatt" explains why Rheims has not been taken. The reason, he says, is that it is held by a strong garrison which is safe from artillery in Champagne Cellars and an infantry attack would involve losses which German leaders are unwilling to incur.—("C. & M. G. Cable").

The Attack on Rheims Described.

Reuter's correspondent at the French Headquarters in a wire last night says:—Germans made their long expected effort against Rheims last night with a view to buckling the loop already drawn round two-thirds of the city and so completing its capture. The attack was delivered on a front of twelve or thirteen miles from Vignay at the foot of hills bounding the plain west of the town to Pompelle on the east. Germans were already in the South northwest and north between St. Brice and Betheny: In addition to defeating the main attacks the French had the best of the fighting in outlying houses of the city. Germans blundering in dark against the cleverly masked defences in the ruins. Germans had been sniffling round the city for the past fortnight in the hope of capturing it without frontal attack and probably decided to attack at night realising the reception that awaited them in the streets in day time.

British Recapture a Post.

A British communique says:—We made a successful raid southward of Hebuterne and recaptured a post in the Vieux Berquin sector lost on the 14th instant. The French repulsed an attempted raid in the Loere sector. Hostile artillery was active in the Ancre valley, and about Mericourt, also in the neighbourhood of Meris.

Stillness on British Front.

Prelude to Immense Enemy Effort.

Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Unnatural stillness on the whole British front continues. Nobody doubts that it is deceptive for the enemy's renewed effort cannot be much longer delayed. No one pretends to know where he will strike but the fact that he is bringing his last available man from Russia shows that he means big business. It is also proof of the fact on which we have hardly dared to base our hopes namely that he does not consider his numbers sufficient for the immense effort he intends to make.

Germany's Next Offensive.

Signs of Attack on British Front.

Strategic Reasons for the Belief.

LONDON, June 17.—The belief is growing that Germany's next effort will be made against the British front. One local symptom is the enemy's extreme passivity which has been noted before his previous offensives. He is not sending over more than the normal number of shells and refuses to react to our local enterprises. There are also strategic reasons for the belief. His movement on Paris is for the time at least a failure and therefore a renewed attempt to reach the coast may be anticipated. Further, there is reason to believe that the only divisions he has still unused are those under Prince Rupprecht before the British. To remove them would be to invite us to take the offensive. The Germans must therefore use them where they are or remain inactive until the divisions badly hammered further south can be reorganized. ("Pioneer special Cable.")

Aeroplanes Felled.

Enemy & Allied Losses Compared.

Lack of Veracity in German Reports.

PARIS. As showing the lack of veracity of German communiques the Germans lost 48 aeroplanes on the West front on June 2nd and 49 on the 9th and 10th, while they acknowledged only 10 and 8 respectively. The British brought down 33 out of these 49. The French in January lost 20 aeroplanes compared with the Germans 78. February figures were 18 French and 79 German, in March 50 and 186, in April 46 and 136 and in May 60, and 356.

LONDON, June 19:—(5-10 P. M.)
A French communique says:—The Germans last night attacked from the region of Vignay to the east of La Pompelle. The French resisted very successfully.

Marshal Haig's Aviation Communique.

In to-night's communique Marshal Haig says:—We made a successful raid on the night of 18th June northeast of Bethune and took few prisoners. We repulsed raiders early this morning eastward of Hebuterne with loss. Aeroplanes in spite of cloudy weather on the 18th June carried out observation work. We destroyed fifteen German machines in the air fighting and drove down five. Eight British are missing. We dropped nineteen tons of bombs in day time. Night work was impossible owing to rain.

Extensive Use of Gas.

An American official communique says:—Gas was extensively used in Woevre and Lorraine. Our patrols crossed the Marne and brought back prisoners. Four Americans are missing. We repulsed with loss an attempted raid in Woevre. Our aviators successfully bombed railroad yards and tracks at Couflens on the night of the 18th June.

Germans Bombarding American Lines.

LONDON, June 14th:—The correspondent of the "New York Herald" on the American front says that the Americans near Chateau Thierry cut up three German divisions which lost half their strength and have been withdrawn. The Germans are now bombarding American lines with gas shells and avoiding hand to hand fighting. ("C. & M. G. Cable").

Last night's French communique said:—The day was quiet. During the 18th June six German aeroplanes were brought down. Ten tons of bombs were dropped on railway stations and other objectives in the region of Villers, Franqueve, Favrolles and Fismes.

Italian Front

Position Regarded Satisfactory.

Main Austrian Effort.

The position on the Italian front after four and a half days fighting is generally regarded as highly satisfactory. The initial Austrian gains are gradually being reduced by local counter-attacks. For example the Austrians now hold only one third of the Montello heights. The main Austrian effort is between Montello and the sea, the object being to push on to the plains and take Treviso. There is no indication hitherto that this aim will be realized for the Italians possess plenty of unused reserves, and are fighting well.

Austrian Failure.

Germans Find Excuses.

The Germans are beginning to find excuses for the Austrian failure. The "Berliner Tageblatt" the unofficial organ of the German legation in Berne, declares that Austria has not the slightest interest in extending her occupation of Italian territory. The simultaneous assault on the whole front is merely meant to prevent the Italians sending new divisions to help France.

U. S. Aviators for Italy.

The first detachment of American Aviators all volunteers, has left for the Italian front.

Horrible Carnage on Piave.

LONDON, June 19. A telegram from Milan says:—The carnage on the Piave is horrifying, the current carrying thousands of corpses with broken barges and blood-spattered pontoons. A captured Austrian Major said he was the only survivor of a battalion which crossed the river.

Gallant British Counter-Attack.

LONDON, June 19. (7.15 A.M.) Reuter's correspondent with the Italian Headquarters telegraphing on the 18th June says:—Montello, an oval-shaped chain of hills which is the hinge of the Austrian offensive has been occupied for several months by the British who came to Italy under General Plumer. The British division, occupying the south-western ridge of the Asiago Plateau with the French on their right. The British after reconquering the advanced positions momentarily abandoned on Saturday morning, with a view to strengthening their line not merely resisted all the Austrian attempts, but gallantly counter-attacked in a fashion that caused an Italian superior officer to remark:—They are slamming the gates of Italy in the face of the invader.

British Cyclists Rout Invaders.

A detachment of British cyclists accomplished heroic deeds. They were changing position and moving along a sunken road parallel to the front and suddenly ran into a vastly superior Austrian contingent barring the way. Instead of fleeing they dismounted and advanced with fixed bayonets. Simultaneously the Austrians were ordered to charge and the two waves of bayonets clashed. A terrific fight ensued but the splendid physique and undaunted courage of the British cyclists proved too much for the Austrians who fled discarding their rifles. The British pursuing them captured many rifles and prisoners.

Enemy Sending Reserves to Piave.

LONDON, June 19. (6 A.M.) Mr. Warner Allen, telegraphing from the Italian front on the 17th June, says:—The enemy is pushing up reserves to the Piave, where alone he has obtained a limited success. The moment has come for reserves to play a part. The Italians in this have the advantage. They hold interior lines with great roads to the plains for the concentration of troops and are admirably provided with motor transport. The Italians have adopted a masterly method of "offensive-defensive." Every enemy advance is followed by a counter-attack pushed home very rapidly and decisively. In several cases batteries have been recovered and prisoners released by the speed of his counter-attack.

Stories of the Offensive.

A Brilliant Feat.

LONDON, June 19. (7.15 A.M.) Reuter's correspondent at the Italian headquarters, telegraphing on the 17th June says:—One of the most successful features of the organization of the Italian army consists in the wise distribution and rapid handling of reserves. This was illustrated in the brilliant feat in the British sector which further testified to the splendid Anglo-Italian camaraderie. The British defenders in certain positions were ordered to retire with a view to straightening the salient. A small detachment was left on the crest of a mountain three thousand feet high to cover the withdrawal. Austrians tried to overwhelm the detachment, but the latter, though almost completely surrounded and outnumbered tenfold, held the enemy at bay. The commander of a detachment of the Alpini on the left of the detachment decided on his own initiative to attempt to rescue the British. The question was whether the Alpini would be able to arrive in time to find defenders alive. The commander of the Alpini said to his men:—"We should be too late if any but British bulldogs were defending the position and any but Alpini chamois rushing to the rescue." The Italians thereupon dashed forward shouting "Viva Inghilterra" and were received by the British with cheers for Italy. The Austrians were surprised and wavered. The commander of the British detachment leapt from his trench, ordered a charge, whereupon the Austrians withdrew in face of an attack on their front and flank.

Situation Unchanged.

Tributes to British Troops.

LONDON, June 19. A British-Italian official communique says:—The situation on the British front is unchanged. The communique draws particular attention to the fighting qualities displayed in the battle on the 15th by the Northumberland Fusiliers, Sherwood Foresters, Warwicks, Oxford and Bucks. The British and Italian artillery showed great initiative causing very heavy losses. The Air Force, owing to mist, was unable to operate practically through the whole battle, but gallantry delayed the enemy's advance across the Piave. The total prisoners exceed one thousand and material includes five mountain guns, seventy-two machine guns, twenty flame throwers and one trench mortar.

Italian Tributes to British Force.

An Italian semi-official statement giving lengthy details of the heroism of various units, mentions the Northumberland Fusiliers, Sherwood Foresters, Warwicks and Oxford and Bucks, who resisted magnificently on front lines destroyed by the bombardment, even after the enemy had passed and counter-attacked with such impetus, that they reestablished the situation altogether. The Sixth Italian Army with its French and British contingents sustained an attack of fifteen Divisions.

Austrians Surprised.

Captured enemy reports show that the Austrians were ordered to advance at all costs, because the Italians would surrender in masses and they express surprise at the splendid resistance. One report says:—The situation is desperate, units are mixed up, ammunition is wanting, and the attack is enormously difficult. Captured enemy officers unanimously declare that the offensive has failed.

Situation on British Front.

LONDON, June 19. (11.45 p.m.) The British Italian official communique says:—The situation on the British front is unchanged. Our artillery carried out bombardments and a harassing fire. Enemy's artillery was inactive. We have now captured seven guns. There has been heavy fighting on the Piave front. Enemy made little, if any, progress on 18th June. The river is in flood and many of the enemy's bridges have been washed away.

The Theatre of Epic Struggles.

Enemy Everywhere Checkmated

9,011 Austrians Taken Prisoners
50 Aeroplanes Felled.

LONDON, June 19. (7.55 P.M.) The Italian official communique says:—During the night of Monday and yesterday enemy did not renew his attack from the Asiago Plateau to Montello. We completely repulsed partial attacks in Grappa and Montello regions. We carried out thrusts on Asiago Plateau where an Allied detachment captured scores of prisoners. Our unceasing pressure shortened the front opened by the enemy southward of Monte Belluno railways our deadly concentrations of artillery fire not giving any truce to the enemy masses on the battlefield or moving in back areas. After a quiet morning on the Piave on the 18th, June the battle broke out furiously in the afternoon. Enemy's fresh attempt to cross to the right bank from Sanandrea to Candelo was repulsed. On bankments of the river between Candelo and Fossalta our strenuous defence tried the enemy sorely and his impetus was broken by our infantry's unshaken valour. Equally intense and on a vaster front the struggle raged in Fossalta sector south eastward of Meolo and northward of Caposile. Enemy was followed by us and defended himself desperately and every yard was the theatre of epic struggles.

The Italian and Allied aeroplanes participating in the battle dropped fifteen thousand kilos of bombs and fired tens of thousands of rounds at vulnerable targets offered by the troops which were forced into a narrow space on the right bank. The battle is continuing bitterly. Enemy in order to preserve some of his initial advantages does not heed immense losses which our rifles, guns, and airmen have been inflicting for five days. Prisoners now number 9011 and captured many guns and several hundred machine guns while fifty enemy aeroplanes have been brought down. Only two Italian or Allied machines have not returned.

Enemy Advance in Great Numbers.

LONDON, June 20. (12.30 P.M.) Reuter's correspondent at the Italian headquarters wiring on the 18th June says:—There is no change on the British front. Further particulars of the attack on our right division show that early morning mist helped enemy and rendered difficult our fire. They advanced in great numbers carrying flammen-werfer after a heavy bombardment of the front line with gas and second line with sharpnel. Our machine gunning stopped them dead on the left flank, but on the right enemy managed to enter some hundred and fifty yards of our front trenches. The line was gallantly restored in the afternoon by the Yorkshire Troops. One of our officers commanding an advanced post after losing all his men succeeded in killing two machinegun teams, captured guns and turned them on the enemy. At one time the enemy penetrated to the battalion headquarters on the right but the Commanding Officer collected personnel, including the cook and other details and drove the enemy taking twenty prisoners and capturing machineguns and flammen-werfer. In the original attack on the left only a party who got in were ten Austrians all of whom were promptly killed.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla

Patiala Maharajah's Impressions.

SIMLA, June 20. H. H. the Maharaja of Patiala sent the following telegram describing his impression of war in England to the Foreign Secretary, Patiala:—Before leaving India I knew there were many rumours with regard to the general situation of the great war. Having had great privilege of studying the situation personally, I am anxious to give the people of my country an idea as to how we stand with regard to our enemies. The Allies in France have frustrated the enemy's plan to reach Paris inflicting enormous casualties. A great number of American troops have now arrived and continue to do so daily. Our large reserves are intact. The situation may be faced with confidence. The Austrian offensive against the great Italian army has been a complete failure, for after three days heavy fighting they made practically no impression and lost a large number of prisoners and guns.

It is decided to raise two police battalions of infantry in the Punjab, one for general service and one as a reserve battalion for the purpose of garrison duty and internal security.

Justices Shadi Lal and Mr. S. Wilberforce will constitute the committee to advise the Punjab Government with regard to persons interned in the province.

The New Gold Mohur.

ALLAHABAD, June 20. Specimens of the new Gold Mohur which will be in circulation next week have already been issued chiefly for the benefit and information of the wheat trade. They carry an effigy of the King-Emperor with the words "George 5th King-Emperor" on one side and on the obverse the words "15 rupees India 1918" surrounded by scroll-work.

It is understood that the 7th November is fixed for the next Conference of Ruling Princes at Delhi.

Calcutta

Charge of Dacoity.

Against a Detainee.

CALCUTTA, June 20. To-day Mr. Vitch, Sessions Judge of Howrah was engaged in hearing a case in which a respectable young Bengalee Mohini Mohan Ghose, a detainee, stood charged with dacoity committed in the house of Mr. Haridas Pyne of Saikia on the 17th January 1916. The case for the prosecution was that on the evening of that day the accused with three others went to the house of Mr. Pyne and asked him to give them all the valuables in the house. Mr. Pyne pleaded poverty and the dacoits said that he would be shot if he lost further time as they were giving their lives for the sake of their country while he would not even give money. Mr. Haridas was then taken upstairs. They all went to the bedroom where they opened boxes and a chest and took away all the contents consisting of cash, sovereigns, notes and jewellery valued at about Rs. 9000. They placed the booty in a cloth bag and went away. Before leaving they chained up the door from outside. After they had gone information was lodged with the police who came and locked the bedroom. Next morning officers came unlocked the door, sprinkled some powder over the boxes handled by dacoits and found that some impressions of the hands and fingers were visible and these were photographed. Trial is now proceeding.

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, June 20. Sales of war Bonds at Banks and Government offices upto the 20th June amount to Rs. 14,67,07,900. distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	7,25,16,600
Bombay	3,31,84,600
Madras	1,09,41,700
United Provinces	1,05,88,600
Other Administrations	1,94,16,400

CALCUTTA, June 20. The hunger strike among state prisoners in Hazaribagh jail is at an end. The jail Superintendent has sent letters to the relative of the prisoners intimating that the hunger strikers are not only taking food but doing so voluntarily.

Bombay

A Stirring Patriotic Speech.

SURAT, June 20. A noteworthy speech was made here to-day Mr. Chimanlal H. Setalvad, Vice-Chancellor, Bombay University in opening the new Arts College. He spoke of the importance of college education in its bearing upon the students future participation in the duties of citizenship and proceeded to devote his whole speech to the duty of India in the present stage of the fight for the freedom and liberty of mankind. "India", he said, "has loyally done her part and her soldiers have deservedly won admiration by their heroic deeds in the various battlefields, but the time has arrived when a still greater awakening has become necessary. Everything should for the moment be subordinated to the supreme necessity of winning the war. It must be realised that the defence of this country and of the Empire comes first and before everything else. I hope that professors and students will actively help and co-operate in this patriotic duty. I trust the young men who have joined this college will make up their minds to distinguish themselves by resolving to serve the motherland by joining the University."

Shortage of Ice.

There has suddenly arisen considerable shortage in the supply of ice in Bombay. There are five large ice factories in the city besides various little ones and daily the quantity ordinarily sold by the big dealers is about one hundred tons. Three of the big factories now report that their engines are out of order and that necessary repairs cannot be done in Bombay while the importation of new machinery is out of question. Consequently ice prices have jumped up one rupee for ten pounds. Fortunately, the hot weather has passed for the rains have just heavily set in and reports from down the coast show that they are likely not to continue.

Central Provinces

1085 Recruits in the C. P.

NAGPUR, June 20. A statement issued by the Local Government shows that 1085 recruits were enlisted and accepted during the month of May last. The total number of recruits enlisted upto the end of May were 6553 since the start of the operation.

The people of Nagpur are experiencing great difficulty in securing kerosene oil for the last few days. There is a great rush on oil tanks. Six bottles are being supplied to each.

[REUTER]

Austrian People Warned Against Insurrection.

LAHORE, June 14. LONDON, June 20.—The Milan correspondent of the "Times" states that the Austrian Minister of Interior has issued a manifesto warning the population that any attempt at insurrection which the Government is informed is being prepared, will be put down by force of arms. ("C. & M. G." cable)

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

సింహపురి ఆశ్రమము; ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభ;
బ్లూస్ పురవాసి; ప్రకటింపలేనందునకు వింటిలుచున్నాము.
—సంపాదకుడు.

I

వ్యాపకముల సంస్కరణ.

అయ్యో, వ్యాపకముల సంస్కరణను గూర్చి నూచిం
పడడము విధానపు అయ్యుభారములు తయారైన వెంటనే,
వ్యాపకవాద సంఘమువారికి తెలుపబడును.

ఏలూరు. ముర్రా విజయరామయ్య.
జూన్ 20 పీడరు.

II

తెలంగాణ ప్రదేశ్ గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభ.

అయ్యో, ఈ నెల 22, 23, 24 తేదీలందు విశాఖ
పట్నమున జరుగనున్న విదన ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ ప్రతి
నిధుల మహాసభ జయప్రదముగ జరుగు నూచనము గానక
చ్చుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లులకు ఈ సభకు విచ్చేసెద
మని వాగ్దానమును చేసియున్నారు. అనేకమంది పండితులు
గూడ ఈ సభకు విచ్చేయుచున్నారు. ఇంతేగాక ఏలూరు
నందున్న హిందూయజ్ఞసంఘమువారు “మాజిక్కులాంతరు”
ను తీసికొనివచ్చి, సభ జరుగుదినములందు ప్రదర్శించెదరు.

తెలంగాణ, అయ్యుంకి వేంకటరమణయ్య.
జూన్ 19

III

సింహపురమండల గ్రంథాలయ సభ.

అయ్యో, సోదరమండలియులు భాషభివృద్ధికరము
లును-విజ్ఞాన ప్రచారకారకములు నగు గ్రంథాలయసభల నిడి
వరకే స్థాపించియున్నారు. మనమండలమున గూడ సజ్జనకు
స్థాపించి ప్రధమసమైక్యసముదాయ సమాజ కర్తవ్యము
ని పాటు ఆగ్రహమును జరుపవలెననినారము. సోదర గ్రం
థాలయసభ్యుల సంపూర్ణసహాయ మభిలషితము. ఆధ్యక్షక
నియామక, భావిత్వర కార్యనిర్వాహ ప్రణాళికాది విషయ
ములపై మండలియ గ్రంథాలయ సభ్యులు తమ యభిప్రాయ
ముల ప్రతికాముఖమునం బ్రకటింపఁ బ్రార్థితులు.

సంగము ఆదూరు వేంకటస్వామిగారు
నెల్లూరుజిల్లా జూన్ 9. గోకే నేవాసమాజము, కార్యదర్శి

IV

బట్టలమూట పోవుట.

అయ్యో, నేను జూన్ 17 తేదీ యదయం కాకినాడ
నుండి కాకినాడ ప్యాసెంజర్ లో వచ్చుచుండగా గోవావరి
ప్రేక్షకవద్ద నేనుకూర్చునియుండిన 8 డ క్లాసు బండినుండి
నామూట గయిరులయొద్ద పోయినది. అమాటలో దిగున
నుదహరించినట్టి బట్టలున్నవి. క్యాలికట్టు చెక్కు నల్లకొలు,
రైల్వెవస్త్ర, కలకత్తా కట్టుపంచలు, తెల్లకండువాలు, బరంపురం
యెర్రపట్టుపంచ, ఇవిఅన్నియు అంగవస్త్రమునచుట్టియుండెను.
ఎవరికైన దొరికినయెడల దిగున చిరునామాదారునకు తెలియ
పరచగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా. వి. వి. శర్మ.
ముస్తాబాదా.

V

వైశ్యవిద్యార్థులకు సాహాయ్యము.

అయ్యో, బళ్ళారియందు 2-వ ఫారమున వై తరగతు
లందును చదువదలచిన వీధవైశ్యవిద్యార్థులకు బళ్ళారిలోని గోల
కొండ కృష్ణప్పసాస్ట్రేనం దుచితముగ బసయ్య, భోజనమును
సాహాయ్యముచేయెదరు. బళ్ళారియందు రెండు ప్రామాన్యు
గలవు. ఒకటి యిదివరకే తెలుపబడినది. రెండవది జూలై 1-వ
తేదీన తెరవబడును. కావున దరఖాస్తులు పెట్టుకోదలచినవా
రు హాస్టలు మేనేజింగు ట్రస్టీకి వెంటనే దరఖాస్తులు పెట్టు
కోవలయును. దరఖాస్తులు జూలై 15 తేదీ లోపుగ చేరవల
యును.

బళ్ళారి. వి. కృష్ణమశ్రేష్ఠి.
జూన్ 18 కార్యదర్శి, ఆర్యవైశ్యమహాసభ.

VI

బోర్డుస్కూళ్ల ఉపాధ్యాయుల జీతములు.

అయ్యో, మాకష్టములను ఏప్రతికలును వ్రాయవు. ఏ
అధికారియు విచారించడు. మాబోర్డు ఉపాధ్యాయులకు నోరు
లేదు. మాకు జీతములు నెలకు 10 రూపాయలు. ఇంత స్వల్ప
జీతము కుటుంబసభకు చాలదు. ఆ ఫదిరూపాయలైనను
ప్రతి నెలకు వచ్చినయెడల ఒక పూట తినియెవ పరుండవచ్చు
ను. మాకు నాలుగుమాసముల కోక సారి ఒక మాసముజీతము
ముట్టును. మాకుయింకవరకు ఏప్రీమియం నెలజీతములుముట్టలేదు.
మాకష్టములు దేవుని కెరుక. కొంతమందికి 5 మాసముల జీత
ములు, మరికొందరికి 11 మాసములజీతములు రావలసియున్న
వి. ప్రసిడెంటుగారి ఉత్తర్వు వెంటనే పడవచ్చును గాని
గుమాస్తాగారి బట్టాదా ఆలస్యమునకు మిలిలేదు. ఆలస్యము
నకు కారణము లేకపోలేదు. ఈ కరవుకాలములో యీ జీత
ములకు తగిగట్టుగా జీతములుపంపుట ఆలస్యమయినయెడల
జీతమునకు భంగముకలుగును. మా బెజవాడ తాలూకాబోర్డు
ప్రసిడెంటుగారు మాకష్టములను విచారించి మాకు ఏనెలజీత
ములు ఆనెలకు సాధ్యమయినంత త్వరలో పంపగలందులకు
ప్రార్థితులు.

తిరువూరుతాలూకా అయ్యదేవర లక్ష్మీవరసిహారావు
రెడ్డిగూడెం... హైదరాబాద్, బోర్డుస్కూళ్లు.

VII

మూడవ ఆంధ్రసారస్వత మహాసభ.

అయ్యో, ఇందు ౧ ఆంధ్రసారస్వత విద్యాలయములు
స్థాపించుట, ౨ సమగ్రాంధ్ర వ్యాకరణము వ్రాయించుట,
3 నులభ సంస్కృత వ్యాకరణము వ్రాయించుట 4 విమర్శన
సంఘ మేర్పాటుచేయుట 5 చారిత్రక కాళి, సాహిత్యకాళి,
6 శ్రవణి కాశ్రుకాళి, పరిశోధనకాళి, అను నాలుగు కాళిలై
విషయ నిర్ణయముచేసి, పిమ్మట మహాసభలో తీర్మానించుట
7 ప్రాచ్యబిరుద పరీక్షలకు చదువు తెలుగువారికి అంగ
సంస్కృతి భాషజ్ఞానము కలిగింపఁగోరుట, 8 ప్రాచ్య బిరుద
పరీక్షలందు కృతార్థులైన వారికి సదుపాయములు
చేయవలెనని కోరుట, 9 అరకాళి మున్నంతవఱకు తెలుఁగే
వాడునట్లుకోరుట, 10 నూలుల వైసలు పరీక్షవఱకునుపర
దీయగ్రంథ నిర్ణయసంఘము తెలుఁగునకు ప్రత్యేకముగాఉండ
వలెననికోరుట, ౧౧ మహాసభవారుచేసినతీర్మానము లనుబట్టి
పెట్టుటకు స్థాయిసంఘమేర్పాటుచుట, ౧౨ మార్గరాయాంధ్ర
నిఘంటువు త్వరలో తయారుచేయుపకోరుట ౧౩ బిరుదులి
చ్చిన ప్రభుత్వమువారికిని-పొందిన పీఠికాపురాధీశ్వర కళాంధి
రామానుజాచార్యుల వారికిని వందనాభివందనము లొనర్చుట
౧౪ ఆముద్రితగ్రంథవిషయ విమర్శనములను నూతన గ్రంథ
విషయవిమర్శనమును ప్రచురింప గ్రంథాలయము వారిని కోరుట
౧౫ కృత్తిక శ్రుల కవనములకు విషయములను గూర్చి ప్రసిద్ధి
లగువారిచే ఉపన్యాసము నిప్పించుట కేర్పాటుచేయుట-అను
విషయములనుగూర్చి తీర్మానింపఁదలంపవలెనని.

మూరేపల్లి రామచంద్రరావు.

విశాఖపట్టణము. సహకార్యదర్శి.

బొంబాయి యుగ్గసభ

లోకమాన్యులకు మహాకయము

అయ్యో, బొంబాయి సభలో లోకమాన్యుడు చేసినరీతి
ప్రతిదేశ భక్తుల ఆనందవాసుకముగనందును. వారు చేసినదే
మర్యాదకు లోపములేదని. అనంతముగా స్వరాజ్య సమతుల
గూర్చియు స్వరాజ్యవాదులగుర్చియు గొర్చుగారు యేమే
మో చెప్పినప్పుడు దానికి తగిగట్టు జవాబు చెప్పటకు లోక
మాన్యుడు ప్రయత్నించుటలో దోష మేమియు గానరాదు. స్వ
రాజ్యవాదులను దూలనాడినప్పుడు లోకమాన్యుడు ని యూ
రకుండునా? ఊరకుండిన నీలోకమేమనుకొనును? స్వరాజ్యవాదు
లు రాజద్రోహులనియు నిష్కాపట్యముతో చక్రవర్తిగారికి
సహాయము చేయు నానక్రిలేని వారనియు గొర్చుగారు ను
డివిన పలుకుల వినియు లోకమాన్యుమూరకుండిన తాను జెప్పిన
దంతయు నిజమని స్వరాజ్యవాదులొప్పుకొనినట్లు గొర్చుగారికి
అర్థముగాదా? లోకమంతయు నట్లే అనుకొనరా? తా జెప్పిన
దానికి జవాబుచెప్పనియ్యటలో దోషమేమియున్నది అంత పిరికి
తనమా? కేసు రెండువైపులనుగూడదా? లోకమాన్యుని మొద
లగు వారిని అనమానపరచుటకా యీ సభకుపిలుచుట? గౌరవ
నీయులగు జిన్నా గారు తమవైర్య సాహసముల నాపినారు.
తుదవరకు పట్టుదలతో గొర్చు గూర్చి ని ఖం డిం చు

చునే వచ్చినారు. నర చందావర్కరుగారి నడవడిక అంతకు
అనుకొన్నట్లేయుండెను. వారు అంతకంటె సాహసులుగారు.
ఇటువంటి స్నేహితులే జీతమునకు బలవద్దిరోధులు. మనోనిశ్చ
యము స్పష్టముగా తెలియజేసినయము వచ్చినది. తేనె
మాట లొలుకు కాలము మించినది. నర నారాయణులంటి
“పాలసీ హోల్డర్లు” కోజాలయినవి. ఇట్టి పాలసీహోల్డర్లు, బా
జా నూరతు దేశీయ సభామంటపమున మ్రోగెను. మనోనిశ్చయ
ములు తేట పరుపగల వారిచేతనే మనదేశమునకు ముక్తిగలుగ
బోవును. ఇట్టివారు మనదేశములో బహు అరుదు. 150 యేండ్లు
పరదేశ రాజ్యశక్తియులో నుండుట వలన యాలక్షణములు
మెండుగ పెరిగినవి గాని ప్రస్తుతము స్వశక్తితాభిలాష లోక
మందంతటను వ్యాపించినది. అందుచే మనోనిశ్చయము జెలుపు
జను లధిక సంఖ్యకులగు చున్నారు. మనదేశ మందంతటను
సభలుజేసి లోకమాన్యుని నడవడిక ప్రకటించెదరని నమ్మ
చున్నాను.

బరంపురం. పరాంకుశం శ్రీరామమూర్తి.
జూన్ 19.

రైతులదుర్గతి.

అయ్యో, సమస్తలోకములను సృష్టించినవాడు సత్వ
శక్తుడు. అందలి జీవరాసుల పోషకార్థమై సమస్త సృష్టయ
లను పండించువాడురైతు. రాజ్యమునకు పునాది రైతు. అటు
వంటిరైతు దుర్గతి యెట్లుపరిణమించెనో విచారించుడు. నాకు
పది యెకరములు భూమికలదు. ఎకరమునకు పదిహేను
ధాన్యముచొప్పున పది ఎకరములలో పండిన ధాన్యము మొత్త
ము యేడు పుట్ల పండుము ధాన్యము. పుట్టి 1 కి 58 రూపా
యల ధరచొప్పున 7 పుట్లధాన్యము ఖరీదు రు 435-0-0. ఇందు
క్రింద వ్యవసాయపు కర్షకులయిన మొత్తముక్రింది అంతె
లనల కనుగొనవచ్చును. భూమి మరమ్మత్తుచేయుటకు కొన్న
ఎకపు కరీదు రు 50-0-0, నాలువేయుటకు రు 20-0-0,
కలుపుచేయుటకు రు 10-0-0, శ్రీతనములకరీదు రు 6-0-0,
కోతకోయుటకు రు 22-8-0, ఒకజరయెడ్లకులవలకు రు 80-0-0
వ్యవసాయముచేయుట కొక నాకరిని పెట్టుకొంటిని. నాకరుకు
సంవత్సరమునకు ఏడుము తక్కువ రెండుపుట్లు; పర రు 101-8-0,
భూమి సేస్తు, తీరున, మొత్తము రు 78-12-0. వ్యవసాయపరికరము
లు అనగా, నాగల్లు, పార, పలుగు వత్తె రా ఖరీదు 20-0-0 వైస
కనుపరచిన కర్షుల వివరము తగ్గించి చేసితిని. ఇంక అయిదు
వందల రూపాయలు అప్పుచేసితిని. మూడువందల రూపాయల
ఖరీదుగల ఒకజర యెడ్లను కొంటిని. వంద రూపాయల ఖరీదు
గల బండి ఒకటి కొంటిని. వంద రూపాయలు కుటుంబ కర్ష
నిమిత్తము ఖర్చుచేసితిని. వ్యవసాయ కర్షులు పోన ఒకరాదా
యము రు 92-0-0. నా కుటుంబములో మొత్తము ఏడుగురు
కలరు. వీరందరకు వ్యవసాయ వృత్తియే జీవనాధారము.
ఒక్కొక్క మనమ్యునకు సంవత్సరమునకు నీక రాదాయము
18-2-8 ఒక నెలకు నీక రాదాయము 1-1-8. ఒక దినమునకు
నీక రాదాయము 0-0-7. చూచితిరా దినమునకు 7 వైసల ఆదా
యములో యేదేకీయుడైనను జీవించగలదా? అంగ్లదేశమునందు
సంవత్సరమునకు ఒక్కొక్క మనమ్యునకు రు. 490-0-0 నీక రా
దాయమువచ్చునట. ఇంక రైతు కిడ్నాపర్లు పన్నులన్నియో
భరించవలయును. అధికార కర్షము నా లోక వంశ
యుద్ధ ఋణమున కై తొందర చేయుచున్నారు.
రైతు ఋణములను వీర్చుకెట్లు? కర్షపానుము చేయున
దెట్లు? హిందూదేశపు రైతు జీవించునదెట్లు? సమస్త రక్ష
పులకు మిలిమీరిన భరి పెరిగినది. ధాన్యము ధరతగ్గినది. ఇందు
వలన రైతు పన్నుల భార మధికమై, వ్యవసాయవృత్తి నశించి,
పూర్వ మాంగ్లదేశపు రైతువలె భూములను వీళ్ళుగవదిలి నిర్జీ
వులవలె యితర దేశమువై ఆధారపడి జీవించవలసి వచ్చినది.
ప్రభుత్వమువారు రైతుల పన్నుల భారము తగ్గించి రైతుకు
లోడ్డడ ప్రార్థించుచున్నాను.

కొరవరము ఒకరైతు.

కృష్ణాజిల్లా కైలూరులోని హిందూబాలికా పాఠశాల
వచ్చుచు వార్షికోత్సవము 18 వ తేదీన జిల్లా కలెక్టరు క్యాం
పెలుగారి యాజమాన్యము క్రిందను జరిగినది. బాలికలు ఆన
నూయ నీతా సంవాదమును సభయందు ప్రదర్శించిరి. బహు
మానములను ఆధ్యక్షులు పండిపెట్టిరి. విద్యనుగురించి సభ యం
దుపన్యాసములు జరిగినవి. పాఠశాలకు కాశ్యభక్తసములేదు.
అందుకు తగిన నివేదికనుకొరకు ప్రజలు అధికారులను ప్రా
ర్థించుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

నామము	ద్రవ్యము	దీర్ఘము	దీర్ఘము
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-2	...
శివరసాయనము మూత్రము అలగ్నమునకు	...	1-4	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-8	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	1-0	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-12	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-12	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-8	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-4	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-6	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-4	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-6	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-4	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	1-0	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	1-4	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	0-8	...
చంద్రశాఖము పండ్లలో మోటు	...	1-0	...

ఆమృతాంజనము డిపో, వాడ్రాసు లిండు బొంబాయి.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతిని వనోషధిసారసవరిల్లా

అలగ్నశుభ్ర రక్తములకు జనించు బాధ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను శుద్ధింప, ప్రాణిహానిలను అన్ని విధములకును గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనావధిసారసవరిల్లా గల మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యమచ్చునను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరీటుమంటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును శాస్త్రసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరీటానోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవరకు వుండుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్ బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిదారు:— పి. డి. సావంతి. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

కీరీటానోగ్య ప్రశంస

ఇది కీరీటానోగ్య అస్థిరాయ విరచితము.

తెల 0-1-0 పాకెట్ అధికము.

అంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియత కట్టమంది రామలింగారాధి గారిచే

ప్రాయజింపి. తెల 0-1-0 పాకెట్ ప్రత్యేకము.

అంధ్ర సర్వకళాశాలయము 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములను, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలెక్షన్ జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేసి యుండుటకులకు వలయువారు	తెల 2-0-0
నెంటు (వాసిక)ను టుచితము.	...
అంధ్రసర్వకళాశాల సంవత్సర చందాదారులకు	0-8-0
అంధ్రసంవత్సర	0-12-0
అంధ్రసంవత్సర, తేదీ దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	1-0-0

అంధ్ర సర్వకళాశాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధోషధము

తామరతైలము	గజికితైలము	మోహినితైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

ఆమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది. 1 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు. 1 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మ్యూటికల్

వర్షా

అయుర్వేద యోషధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ శాస్త్రీయ రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్మకమును చేసి చేతి కాతి మంటల పోగొట్టును. పెదమును చల్ల చేసి శరీరమునకు లేజన్యును కలిగించును. దీర్ఘతాయ, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్థపౌను డబ్బీ 1-కి రు. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, అతంకనిగ్రహ కౌషధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

301 పాల్వపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధోషధములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నిష్పజైనను వరికింపుడు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్సల్టింగ్ కెమిస్ట్ ఎగ్జియర్ వేజ్. సం. 2. బొంబై. వీరు ప్రాసినది. తమ "లోకామయవార కస్తూరి మాత్రాలను, ఉపయోగించుటకులకు, శాస్త్రోపాధ్యాయముల వ్యత్యాసము, అల్లర్లు, మలబద్ధము, ప్రక్కనొప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము. చిడ్డల యెముకవారముల న్నియు, గుణమయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు రోగులకు, వీరకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ ఔషధములు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని కిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి-ఎన్-అచ్యుతరావు, సీనియర్ సర్జన్, స్నాన్లిటర్ కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; వీరు ప్రాసినది. "లోకామయవార కస్తూరి మాత్ర"లను నేను పయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్సాహమును, గుణములను ఈమాత్రల గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయంకల అందును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 250 మాత్రలన్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రము.

6 సీసాల లోకసారి కెమిస్ట్-ఎగ్జియర్	రు 1-8-0
12 సీసాల లోకసారి లోని	2-12-0
25 సీసాల లోకసారి లోని	5-0-0

సమస్తరోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదిక సిద్ధోషధములు వారకును.

